

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА  
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ  
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ

## УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА  
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Виконав: студент II курсу, групи 672-1  
денної форми навчання  
спеціальність 072 «Фінанси, банківська  
справа, страхування та фондовий ринок»  
Гочу Іван Костянтинович \_\_\_\_\_

Керівник:  
доцент кафедри фінансів і кредиту  
Грешко Роман Ігорович \_\_\_\_\_

До захисту допущено на засіданні кафедри  
протокол № \_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ 2024 р.

Завідувач кафедри фінансів і кредиту  
\_\_\_\_\_ проф. Нікіфоров П.О.

Чернівці – 2024

## АНОТАЦІЯ

Гочу І.К. Управління фінансовою безпекою підприємства в умовах економічної невизначеності. – Рукопис. Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 2024.

У кваліфікаційній роботі проведено дослідження напрямів удосконалення управління фінансовою безпекою підприємства на основі вивчення теоретичних та практичних аспектів. Досліджена сутність та значення фінансової безпеки підприємства, розглянуті її складові, охарактеризовані методичні підходи до оцінки показників фінансової безпеки підприємства. Здійснена оцінка фінансового-господарської діяльності ПрАТ «Імпульс», проведений комплексний аналіз рівня фінансової безпеки досліджуваного підприємства та оцінена ймовірність його неплатоспроможності. Запропоновані шляхи підвищення рівня фінансової безпеки та пропозиції удосконалення системи управління фінансовою безпекою ПрАТ «Імпульс».

Ключові слова: підприємство, фінанси, управління, фінансова безпека, неплатоспроможність, фінансова стійкість.

## ANNOTATION

Gochu I. Management of the financial security of the enterprise in conditions of economic uncertainty. – Manuscript. Qualification work for obtaining the second (master's) level of higher education in specialty 072 «Finance, banking, insurance and stock market». Yuri Fedkovich Chernivtsi National University, Chernivtsi, 2024.

In the qualification work, a study of directions for improving the management of the financial security of the enterprise was conducted based on the study of theoretical and practical aspects. The essence and significance of the enterprise's financial security are studied, its components are considered, methodical approaches to the assessment of the enterprise's financial security indicators are characterized. An assessment of the financial and economic activity of company «Impuls» was carried out, a comprehensive analysis of the level of financial security of the investigated enterprise was carried out, and the probability of its insolvency was assessed. Proposed ways to increase the level of financial security and suggestions for improving the financial security management system of company «Impuls».

Key words: enterprise, finance, management, financial security, insolvency, financial stability.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

\_\_\_\_\_ І.К. Гочу

## ЗМІСТ

|                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ВСТУП .....                                                                         | 4  |
| РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА .....                  | 8  |
| 1.1. Сутність та значення фінансової безпеки підприємства.....                      | 8  |
| 1.2. Складові фінансової безпеки підприємства .....                                 | 12 |
| 1.3. Методичні підходи до оцінки показників фінансової безпеки підприємства.....    | 16 |
| Висновки до розділу 1.....                                                          | 20 |
| РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПРАТ «ІМПУЛЬС»...                         | 22 |
| 2.1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Імпульс» .....                   | 22 |
| 2.2. Комплексний аналіз рівня фінансової безпеки досліджуваного підприємства.....   | 27 |
| 2.3. Оцінка ймовірності неплатоспроможності підприємства ПрАТ «Імпульс» .....       | 32 |
| Висновки до розділу 2.....                                                          | 36 |
| РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПРАТ «ІМПУЛЬС» ..... | 38 |
| 3.1. Шляхи підвищення рівня фінансової безпеки ПрАТ «Імпульс» .....                 | 38 |
| 3.2. Удосконалення системи управління фінансовою безпекою ПрАТ «Імпульс» .....      | 43 |
| Висновки до розділу 3.....                                                          | 47 |
| ВИСНОВКИ.....                                                                       | 49 |
| СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....                                                     | 52 |
| ДОДАТКИ.....                                                                        | 57 |

## ВСТУП

Актуальність. Ефективне управління фінансовою безпекою дозволяє підприємствам протистояти внутрішнім та зовнішнім загрозам, мінімізувати фінансові ризики та забезпечувати сталий розвиток у довгостроковій перспективі. В умовах економічної невизначеності, спричиненої глобальними та локальними кризовими явищами, питання створення стійкої фінансової системи підприємств набуває особливої актуальності. Нестабільність економічного середовища, коливання валютних курсів, інфляційні процеси та інші чинники значно підвищують ризики діяльності підприємств. За таких умов ефективне управління фінансовою безпекою дозволяє мінімізувати негативний вплив зовнішніх факторів, забезпечити фінансову стійкість та платоспроможність підприємства.

Дослідженнями у цій сфері займалися такі автори, як Бак Н. А., Білошкурська Н., Бірченко Н. О., Богма О., Бондаренко С. М., Варналій З. С., Винник Т. М., Власенко О. О., Гайдуков М. О., Глушко А. Д., Гринчук Т., Гринюк Н., Гріщенко І., Дем'янчук О. І., Докієнко Л., Доценко І. О., Дробот Я. В., Жук Н., Заїчко І., Захарова Н. Ю., Ключко Т., Коваль Н. І., Константюк Н. І., Корнієнко І. С., Корніюк К. В., Кушнір І. В., Мазіленко С. С., Марусяк Н. Л., Медведєва І., Мехед А. М., Мягких І., Новіченко Л. С., Онищенко С. В., Пілецька С., Покотило М. С., Потапюк І. П., Прусова М. О., Рибіна Л. О., Руденко С. В., Ряснянська А. М., Свирида О. А., Тимошик Н. С., Товпик Д. В., Химич І. Г., Шалигіна І. В., Шуміло О. С., Юрик Н. Є., Юрій Е. О.

Метою роботи є обґрунтування напрямів удосконалення управління фінансовою безпекою ПрАТ «Імпульс» на основі вивчення теоретичних та практичних аспектів.

Відповідно, завданнями в межах дослідження є:

- дослідити сутність та значення фінансової безпеки підприємства;
- розглянути складові фінансової безпеки підприємства;

- вивчити методичні підходи до оцінки показників фінансової безпеки підприємства;
- надати організаційно-економічну характеристику ПрАТ «Імпульс»;
- провести комплексний аналіз рівня фінансової безпеки досліджуваного підприємства;
- оцінити ймовірність неплатоспроможності підприємства ПрАТ «Імпульс»;
- запропонувати шляхи підвищення рівня фінансової безпеки ПрАТ «Імпульс»;
- удосконалити систему управління фінансовою безпекою ПрАТ «Імпульс».

Об'єктом дослідження є фінансова система підприємства ПрАТ «Імпульс».

Предметом дослідження є фінансова безпека, яка характеризує стійкість фінансової системи підприємства.

Інформаційною основою дослідження є наукові праці вітчизняних вчених, які вивчали різні аспекти фінансової безпеки підприємств, зокрема теоретичні основи фінансової безпеки, методи її оцінки, особливості забезпечення в сучасних умовах, роль фінансового планування та фінансової стійкості. Важливим джерелом інформації є дані щодо розвитку меблевої галузі України та впливу війни на її стан. Для аналізу фінансової безпеки конкретного підприємства залучено інформацію про ПрАТ «Імпульс», що міститься у відкритих реєстрах та базах даних, а також на офіційному сайті компанії. Крім того, в роботі використано статистичні дані Національного банку України щодо дохідності ОВДП на первинному ринку.

У дослідженні були застосовані як загальнонаукові, так і спеціальні методи. Стосовно прикладних методів, у дослідженні знайшли застосування методи горизонтального та вертикального аналізу для дослідження тенденцій, а також метод коефіцієнтів, трикомпонентний аналіз фінансової стійкості тощо.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в наступному:

- набуло подальшого розвитку розуміння складових фінансової безпеки підприємства. Запорукою фінансової безпеки підприємства є компетентний фінансовий менеджмент, який забезпечує раціональне використання ресурсів, мінімізацію ризиків та максимізацію прибутковості. Ефективне управління валютними ризиками, підтримка безпеки ринкової вартості активів та достатність оборотного капіталу для покриття операційних витрат є критичними аспектами фінансової стійкості. Мінімізація впливу інфляції на монетарні активи через диверсифікацію та оптимізацію структури активів додатково зміцнює фінансову безпеку підприємства.
- систематизовані методичні підходи до показників фінансової безпеки підприємства. Сюди належать такі як метод абсолютних показників, метод оцінки чутливості фінансових результатів, метод сценаріїв, метод екстраполяції, метод Монте-Карло, метод оцінки стійкості фінансових результатів, метод оцінки варіації фінансових результатів, кореляційно-регресійний аналіз, метод відносних показників (індексний метод), експертний метод, статистичний метод. Використання декількох методів дасть змогу адекватно оцінити вплив різних загроз фінансовій безпеці компанії.

Апробація та практичне значення результатів дослідження. Практична значущість результатів дослідження полягає в тому, що запропоновані автором шляхи підвищення рівня фінансової безпеки будуть розглянуті на предмет їх впровадження в діяльність ПрАТ «Імпульс» (довідка про впровадження).

Структура роботи. Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 56 сторінок друкованого тексту, основний зміст роботи

викладено на 51 сторінці. Робота містить 14 таблиць та 6 рисунків, список використаних джерел включає 45 найменувань.

## РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

### 1.1. Сутність та значення фінансової безпеки підприємства

На поточний момент українські компанії знаходяться у турбулентних умовах. Менеджменту важливо знайти баланс між ризиками та прибутковістю для збереження компанії як активу, що генерує додатній грошовий потік. У цьому контексті підвищується актуальність дослідження фінансової безпеки підприємства.

Фінансова безпека охоплює ряд заходів, стратегій і процесів, спрямованих на захист фінансових інтересів компанії, забезпечення її здатності генерувати достатні грошові потоки та підтримання оптимального рівня ліквідності й платоспроможності. Вона передбачає ефективне управління фінансовими ризиками, які можуть виникати внаслідок внутрішніх і зовнішніх загроз, таких як нестабільність ринку, зміни регуляторного середовища, операційні збої та шахрайські дії [43, с.154].

З точки зору системного підходу, фінансова безпека підприємства розглядається як невід'ємна складова його загальної економічної безпеки. Вона тісно пов'язана з іншими аспектами діяльності компанії, такими як операційна ефективність, стратегічне планування та управління персоналом [9, с.81]. Системний підхід підкреслює взаємозалежність і синергію між різними елементами фінансової безпеки, включаючи управління грошовими потоками, контроль витрат, оптимізацію структури капіталу та забезпечення достатнього рівня ліквідності [19, с.35].

Динамічний підхід до фінансової безпеки підприємства акцентує увагу на її мінливості в часі та необхідності постійної адаптації до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Фінансові ризики та загрози еволюціонують разом із розвитком ринків, технологій і регуляторних вимог,

тому підприємства повинні бути готовими швидко реагувати на ці зміни та коригувати свої стратегії фінансової безпеки відповідно. Динамічний підхід передбачає регулярний аналіз фінансових показників, а також розробку гнучких планів дій на випадок непередбачених подій. Це дозволяє підприємствам проактивно управляти фінансовими ризиками та підтримувати високий рівень фінансової стійкості в умовах мінливого бізнес-середовища.

Функціональний підхід розглядає фінансову безпеку підприємства через призму конкретних функцій і процесів, які забезпечують її результативність. Зокрема, мова йде про управління грошовими потоками, контроль витрат, управління дебіторською та кредиторською заборгованістю, податкове планування, управління інвестиціями та ризиками. Кожна з цих функцій відіграє важливу роль у підтриманні фінансової стабільності та безпеки підприємства. Наприклад, ефективне управління грошовими потоками гарантує наявність достатніх коштів для покриття поточних зобов'язань і фінансування операційної діяльності. Контроль витрат допомагає оптимізувати використання ресурсів і уникнути необґрунтованих фінансових втрат [10]. Функціональний підхід дозволяє розробити чіткі процедури та механізми контролю для кожної з цих функцій, що сприяє зміцненню загальної фінансової безпеки підприємства.

Таким чином, фінансова безпека – це стан фінансової системи компанії, за якого рівень ризиків знаходиться на прийнятному рівні, а у випадку їх реалізації у менеджменту наявні реалістичні сценарії нівелювання або мінімізації негативних наслідків.

Фінансова безпека підприємства забезпечує його стабільність в умовах динамічного бізнес-середовища. Вона є запорукою збереження фінансової рівноваги та здатності компанії ефективно функціонувати в довгостроковій перспективі (Рис. 1.1).

Ефективна система фінансової безпеки також повинна забезпечувати захист підприємства від внутрішніх і зовнішніх загроз. Внутрішні загрози можуть виникати внаслідок неефективного управління фінансовими

ресурсами, операційних збоїв або недоліків у системі внутрішнього контролю. Зовнішні загрози, у свою чергу, включають нестабільність ринку, зміни регуляторного середовища, валютні коливання, дії конкурентів та інші фактори, які можуть негативно вплинути на фінансовий стан підприємства. Система фінансової безпеки повинна включати механізми ідентифікації, оцінки та управління ними, а також розробку планів дій на випадок їх реалізації.



Рис.1.1 Значення фінансової безпеки підприємства

Джерело: складено автором на основі [24, с.110; 5, с.107; 30; 6, с.39]

Ще одним важливим аспектом фінансової безпеки є ефективне використання фінансових ресурсів підприємства. Мова йде про оптимізацію структури капіталу, контроль витрат, управління дебіторською та кредиторською заборгованістю, а також раціональне розподілення коштів між різними напрямками діяльності. Як результат, можна очікувати на максимізацію віддачі від інвестицій, забезпечення достатнього рівня рентабельності та генерування доданої вартості для акціонерів.

Нарешті, фінансова безпека відіграє важливу роль у досягненні стратегічних цілей підприємства. Вона забезпечує наявність необхідних

фінансових ресурсів для реалізації довгострокових планів розвитку, таких як розширення виробництва, вихід на нові ринки, впровадження інноваційних технологій або здійснення стратегічних інвестицій.

Також ця категорія є фактором підвищення його інвестиційної привабливості. Компанії зі стабільним фінансовим станом, ефективною системою управління ризиками та прозорою фінансовою звітністю є більш привабливими для потенційних інвесторів. Вони демонструють здатність генерувати стабільні грошові потоки, забезпечувати належний рівень рентабельності та створювати додану вартість для акціонерів.

Забезпечення конкурентоспроможності підприємства на ринку також значною мірою залежить від рівня його фінансової безпеки. В умовах жорсткої конкуренції здатність компанії ефективно управляти своїми фінансовими ресурсами, оптимізувати витрати та підтримувати високу якість продукції чи послуг є критично важливими факторами успіху. Фінансово стійкі підприємства мають більше можливостей для інвестування в інноваційні технології, розробку нових продуктів, маркетингові кампанії та підвищення кваліфікації персоналу.

Дотримання фінансової дисципліни є невід'ємною складовою забезпечення фінансової безпеки підприємства. Воно передбачає своєчасне виконання фінансових зобов'язань, раціональне використання ресурсів, дотримання бюджетних обмежень та забезпечення прозорості фінансової звітності.

Фінансова рівновага передбачає збалансованість між доходами та витратами, активами та пасивами, а також між власними та залученими коштами. Фінансова незалежність, у свою чергу, означає здатність підприємства фінансувати свою діяльність переважно за рахунок власних коштів, мінімізуючи залежність від зовнішніх джерел фінансування.

Підводячи підсумок, зазначимо, що фінансова безпека підприємства охоплює заходи щодо забезпечення стабільності фінансового стану, захисту від загроз, ефективного використання ресурсів та досягнення стратегічних

цілей. Вона забезпечує підвищення інвестиційної привабливості, конкурентоспроможності, дотримання фінансової дисципліни та досягнення фінансової рівноваги й незалежності компанії. Ефективна система фінансової безпеки, яка враховує показники ліквідності, платоспроможності, рентабельності та структури капіталу, є запорукою довгострокового успіху та сталого розвитку підприємства.

## 1.2 Складові фінансової безпеки підприємства

Що ж до структури фінансової безпеки підприємств, то вона містить такі елементи як безпека розрахунків, баланс зобов'язань та активів за термінами погашення і рівнем ліквідності, прийнятний рівень боргового навантаження, баланс притоку і відтоку грошових коштів, вчасність погашення податків та інші (Рис. 1.2).

Безпека розрахунків передбачає своєчасне та повне виконання платіжних зобов'язань, мінімізацію ризиків неплатежів та забезпечення стабільності грошових потоків. Ефективна система безпеки розрахунків базується на моніторингу дебіторської та кредиторської заборгованості, оптимізації платіжного календаря та впровадженні надійних механізмів контролю за розрахунковими операціями. Це дозволяє підприємству підтримувати високий рівень ліквідності, зберігати довіру партнерів та забезпечувати стійкість фінансового стану [28, с.28].

Ще один елемент – баланс зобов'язань та активів за термінами погашення і рівнем ліквідності. Мова йде про узгодження строків погашення дебіторської та кредиторської заборгованості, а також забезпечення відповідності між активами та пасивами за рівнем ліквідності. Оптимальний баланс зобов'язань та активів дозволяє підприємству своєчасно виконувати свої платіжні зобов'язання, уникати касових розривів. Для досягнення такого балансу необхідно проводити аналіз структури активів та пасивів, а також

оптимізувати графік погашення зобов'язань відповідно до очікуваних надходжень грошових коштів.



Рис. 1.2 Складові фінансової безпеки підприємства

Джерело: складено автором на основі [26, с.56; 16, с.68; 8, с.89]

Прийнятний рівень боргового навантаження є важливою умовою фінансової безпеки підприємства. Він характеризує здатність компанії обслуговувати свої боргові зобов'язання без загрози для фінансової стійкості. Надмірне боргове навантаження може призвести до зростання ризиків неплатоспроможності, зниження кредитоспроможності та втрати фінансової незалежності. Тому для забезпечення фінансової безпеки необхідно

встановлювати та дотримуватися оптимального рівня боргового навантаження, який враховує специфіку діяльності підприємства, його фінансові можливості та стратегічні цілі.

Баланс притоку і відтоку грошових коштів є фундаментальною основою фінансової безпеки підприємства. Він забезпечує синхронізацію надходжень та витрат грошових коштів. Позитивний баланс свідчить про здатність підприємства генерувати достатній обсяг грошових надходжень для покриття своїх витрат та забезпечення стабільного фінансового стану. Для досягнення такого балансу необхідно здійснювати ефективне планування та контроль грошових потоків, оптимізувати структуру доходів та витрат, а також забезпечувати своєчасність розрахунків з контрагентами.

Вчасність погашення податків є важливим аспектом фінансової безпеки підприємства. Своєчасна сплата податкових зобов'язань дозволяє уникнути штрафних санкцій, пені та інших негативних наслідків, які можуть суттєво вплинути на фінансовий стан підприємства [20]. Ефективна система податкового планування забезпечує відповідність податкових платежів встановленим термінам та мінімізує ризики виникнення податкових заборгованостей. Крім того, вчасність погашення податків сприяє формуванню позитивного іміджу підприємства як відповідального платника податків та зміцнює його репутацію в очах державних органів та інших стейкхолдерів.

Прийнятна платіжна дисципліна клієнтів та інших дебіторів означає своєчасність та повноту розрахунків з боку контрагентів, що забезпечує стабільність грошових надходжень та мінімізує ризики виникнення проблемної дебіторської заборгованості. Процес базується на встановленні чітких умов оплати, регулярному моніторингу платіжної дисципліни клієнтів та застосуванні дієвих інструментів стягнення заборгованості.

Додатна середня або висока рентабельність є індикатором фінансової безпеки підприємства. Вона відображає здатність компанії генерувати прибуток та забезпечувати ефективність використання ресурсів. Досягнення

та підтримка прийнятного рівня рентабельності вимагає оптимізації виробничих процесів, раціонального використання ресурсів, контролю витрат та впровадження інноваційних рішень. Висока рентабельність створює фінансову подушку безпеки, дозволяє акумулювати необхідні резерви та інвестувати в розвиток підприємства.

Відсутність шахрайства та інших злочинів працівників є запорукою фінансової безпеки підприємства. Розкрадання, корупція та інші протиправні дії з боку персоналу можуть завдати значних фінансових збитків та підірвати стабільність підприємства [18]. Чіткі правила та процедури, а також регулярні перевірки та аудит дозволяють мінімізувати ці ризики та забезпечити дотримання працівниками норм законодавства та корпоративної етики. Крім того, формування культури доброчесності, впровадження етичних стандартів та створення атмосфери довіри сприяють запобіганню протиправних дій з боку персоналу.

Безпека фінансової інформації формується шляхом захисту конфіденційних фінансових даних, комерційної таємниці та іншої чутливої інформації від несанкціонованого доступу, витоку або втрати [31, с.158].

Компетентний фінансовий менеджмент означає наявність висококваліфікованих фахівців, які володіють необхідними знаннями, навичками та досвідом у сфері управління фінансами. Такі спеціалісти здатні приймати обґрунтовані рішення, розробляти та реалізовувати ефективні фінансові стратегії, а також адаптуватися до мінливих ринкових умов. Крім того, вони забезпечують своєчасне та достовірне фінансове звітування, що є критичним для прийняття управлінських рішень та підтримки довіри стейкхолдерів.

Ще один елемент - валютна безпека підприємства, тобто мінімізація ризиків, пов'язаних з коливаннями валютних курсів та забезпечення стабільності грошових потоків в іноземній валюті.

Безпека ринкової вартості активів означає здатність підприємства зберігати та примножувати вартість своїх активів в умовах ринкової

невизначеності та волатильності. Компанії повинні забезпечувати адекватну диверсифікацію активів, уникати надмірної концентрації ризиків та застосовувати ефективні стратегії управління портфелем активів.

Достатність оборотного капіталу для покриття операційних витрат забезпечує безперебійність операційної діяльності та здатність підприємства своєчасно виконувати свої поточні зобов'язання. Інфляція може знецінювати вартість грошових коштів та інших монетарних активів, що негативно впливає на купівельну спроможність та фінансову стійкість підприємства, тому в межах фінансової безпеки важливий захист і цієї сторони роботи компанії.

Підводячи підсумок, зазначимо, що фінансова безпека підприємства забезпечується через ефективне управління розрахунками, підтримку оптимального балансу зобов'язань та активів, а також прийнятного рівня боргового навантаження. Баланс притоку і відтоку грошових коштів, своєчасність погашення податків та прийнятна платіжна дисципліна клієнтів є важливими складовими фінансової стабільності. Додатна рентабельність, відсутність шахрайства та надійний захист фінансової інформації створюють фундамент для безпечного функціонування підприємства.

### 1.3. Методичні підходи до оцінки показників фінансової безпеки підприємства

Що ж до методичних підходів для оцінки фінансової безпеки підприємства, то так як мова йде про складну багатогранну категорію, то і сукупність застосованих підходів також є значною. Вони відображені на Рис. 1.3.

Метод сценаріїв означає, що будується кілька сценаріїв, у тому числі оптимістичних і песимістичних, і визначаються різні параметри фінансової сфери компанії. Якщо показники, що відображають рівень фінансової безпеки компанії в разі реалізації будь-якого зі сценаріїв, є незадовільними, то

здійснюються певні дії для нівелювання можливого впливу загроз фінансовій безпеці компанії.

Метод оцінки варіації означає розрахунок відповідного показника, який демонструє коливання кінцевого фінансового результату залежно від впливу загрози. Таким чином, можна зрозуміти, наскільки цей фактор створює загрозу поточному стійкому фінансовому становищу компанії. Схожими методами слід визнати метод оцінки стійкості та метод оцінки чутливості.

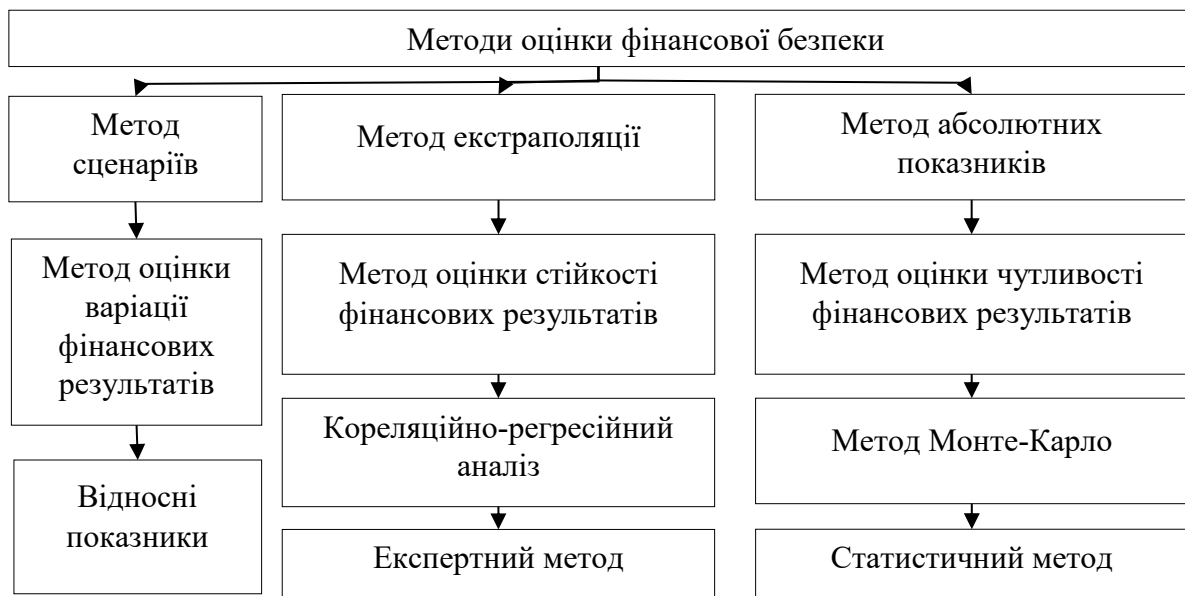


Рис. 1.3. Сукупність методів аналізу фінансової безпеки суб'єкта господарювання

Джерело: систематизовано автором на основі [17, с.166; 3, с.192; 23, с.233]

Найбільш вагомим є метод відносних показників. Коефіцієнт автономії або незалежності характеризує частку власного капіталу в залучених фінансових ресурсах, а отже здатність підприємства самостійно формувати активи:

$$K_a = \frac{BK}{A}, \quad (1.1)$$

де  $K_a$  – коефіцієнт автономії;

BK – власні кошти;

A – підсумок балансу [15, с.75].

Нормативним вважається значення показника в розмірі 0,4-0,8. Якщо у підприємства показник перебуває на нижчому рівні, то захищеність партнерів під час взаємодії з компанією також буде нижчою.

Власні оборотні кошти використовуються для формування частини оборотних активів. Високий показник означає можливість проводити діяльність без залучення стороннього фінансування:

$$\text{ВОК} = \text{НА} - \text{ВК}, \quad (1.2)$$

де ВОК – власні оборотні кошти;

НА – позаоборотні активи.

Про частку власних коштів, які використовуються для формування оборотних активів, говорить коефіцієнт маневреності:

$$K_m = \frac{O_6 - D_k}{\text{ВК}}, \quad (1.3)$$

де  $K_m$  – коефіцієнт маневреності;

$O_6$  – оборотні кошти;

$D_k$  – короткострокова заборгованість.

Про фінансову стійкість свідчить рівняння, яке характеризує частку та обсяг власних оборотних коштів:

$$\text{ЕВ} = \text{НА} - \text{ВК}, \quad (1.4)$$

де ЕВ - наявність власних оборотних коштів.

Також враховується обсяг доступних довгострокових зобов'язань:

$$\text{ЕТ} = (\text{ВК} + \text{ДЗ}) - \text{НА}, \quad (1.5)$$

де ЕТ - обсяг обігових коштів, які формуються за рахунок власного капіталу і довгострокових зобов'язань;

Наявність нормальних джерел фінансування для створення запасів:

$$\text{ЕС} = (\text{ВК} + \text{ДЗ}) - \text{НА} + \text{КЗ} = \text{ЕТ} + \text{КЗ}, \quad (1.6)$$

де ЕС - сума коштів, які формуються за рахунок нормальних джерел фінансування.

Використовуючи отримані значення можна зрозуміти, яким є поточний тип фінансової стійкості та фінансової безпеки підприємства:

надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів:

$$\pm EB = EB - OAC = BK - HA - OAC; \quad (1.7)$$

надлишок (+) або нестача (-) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів:

$$\pm ET = ET - OAC = (BK + ДЗ) - HA - OAC; \quad (1.8)$$

надлишок (+) або нестача (-) загальної величини основних джерел для формування запасів:

$$\pm ES = ES - OAC = (BK + ДЗ + КЗ) - HA - OAC \quad (1.9)$$

Для компактного відображення поточного типу фінансової безпеки та стійкості будівельної компанії можна використовувати трикомпонентний показник:

$$S(x) \{S1(\pm ES), S2(\pm ET), S3(\pm ES)\} \quad (1.10)$$

де функція визначається таким чином:

$$S(x) \begin{cases} 1, \text{ якщо } x > 0 \\ 0, \text{ якщо } x < 0 \end{cases} \quad (1.11)$$

Використовуючи формулу (1.11), розкриємо можливий стан:

1) Абсолютний рівень фінансової стійкості характерний для підприємств, які самостійно формують обсяг запасів лише за рахунок власного капіталу:

$$\begin{cases} \pm EB \geq 0, \\ \pm ET \geq 0, S=(1,1,1) \\ \pm ES \geq 0 \end{cases} \quad (1.12)$$

2. Нормальним вважається рівень, за якого запаси формуються як за рахунок власного капіталу, так і довгострокових зобов'язань:

$$\begin{cases} \pm EB \leq 0, \\ \pm ET \geq 0, S=(0,1,1) \\ \pm ES \geq 0. \end{cases} \quad (1.13)$$

3. Нестійким типом є таке становище, за якого запаси можуть бути сформовані лише за рахунок власного капіталу, довгострокових і короткострокових зобов'язань:

$$\left\{ \begin{array}{l} \pm EB \leq 0, \\ \pm ET \leq 0, S=(0,0,1) \\ \pm ES \geq 0. \end{array} \right. \quad (1.14)$$

4 Про кризовий стан, високу ймовірність банкрутства, вкрай незадовільну фінансову стійкість і фінансову безпеку свідчить нестача навіть короткострокових зобов'язань для формування запасів:

$$\left\{ \begin{array}{l} \pm EB \leq 0, \\ \pm ET \leq 0, S=(0,0,0) \\ \pm ES \leq 0. \end{array} \right. \quad (1.15)$$

### Висновки до розділу 1

Підсумовуючи, зазначимо, що в процесі вивчення теоретичних аспектів фінансової безпеки підприємства сформульовані такі висновки:

- розкрито сутність та значення фінансової безпеки підприємства. Фінансова безпека – це стан фінансової системи компанії, за якого рівень ризиків знаходиться на прийнятному рівні, а у випадку їх реалізації у менеджменту наявні реалістичні сценарії нівелювання або мінімізації негативних наслідків. Сутність фінансової безпеки підприємства полягає у захисті його фінансових інтересів, забезпеченні стійкості до внутрішніх і зовнішніх загроз, раціональному управлінні ресурсами та реалізації стратегічних планів розвитку. Значення фінансової безпеки проявляється у зміцненні інвестиційної привабливості, підвищенні конкурентних позицій на

ринку, забезпеченні фінансової дисципліни та досягненні оптимального балансу між доходами і витратами, активами і пасивами, власним і позиковим капіталом;

- визначено складові фінансової безпеки підприємства. Запорукою фінансової безпеки підприємства є компетентний фінансовий менеджмент, який забезпечує раціональне використання ресурсів, мінімізацію ризиків та максимізацію прибутковості. Ефективне управління валютними ризиками, підтримка безпеки ринкової вартості активів та достатність оборотного капіталу для покриття операційних витрат є критичними аспектами фінансової стійкості. Мінімізація впливу інфляції на монетарні активи через диверсифікацію та оптимізацію структури активів додатково зміцнює фінансову безпеку підприємства;

- розглянуто методичні підходи до оцінки показників фінансової безпеки підприємства. Сюди належать такі як метод абсолютних показників, метод оцінки чутливості фінансових результатів, метод сценаріїв, метод екстраполяції, метод Монте-Карло, метод оцінки стійкості фінансових результатів, метод оцінки варіації фінансових результатів, кореляційно-регресійний аналіз, метод відносних показників (індексний метод), експертний метод, статистичний метод. Використання декількох методів дасть змогу адекватно оцінити вплив різних загроз фінансовій безпеці компанії.

## РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПРАТ «ІМПУЛЬС»

### 2.1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Імпульс»

Для практичного дослідження фінансової безпеки використовуються дані ПрАТ «Імпульс» - це меблеве підприємство, розташоване у місті Чернівці за адресою вул. Коростишівська, 8Б. Компанія була заснована 1 грудня 1988 року і спеціалізується на виготовленні широкого спектру меблевих виробів.

Асортимент продукції ПрАТ «Імпульс» включає меблі для різних приміщень та призначень. Зокрема, компанія виробляє кухонні меблі, такі як кухонні комплекти, столи, стільці, дивани та кутки. Для спалень пропонуються комплекти меблів та ліжка. У категорії меблів для вітальні представлені шафи-купе, стінки, передпокої та вішалки. Для дитячих кімнат підприємство виготовляє комплекти меблів, дивани та столи. Окрім побутових меблів ПрАТ «Імпульс» також пропонує офісні меблі для керівників та персоналу, включаючи офісні крісла та м'які офісні меблі. Компанія виробляє м'які меблі, такі як комплекти, прямі та кутові дивани, крісла, ліжка та дивани для офісу. Для закладів громадського харчування, таких як кафе та бари, пропонуються столи, стільці та барні стійки під назвою «Кабаре».

ПрАТ «Імпульс» також створює шкільні меблі та широкий вибір столів і стільців, виконаних з дерева та металу, призначених для дому, офісу, письмової та комп'ютерної роботи. Компанія пропонує модульні меблеві системи, що дозволяють створювати індивідуальні меблеві композиції.

Завдяки високій якості продукції та успішній діяльності ПрАТ «Імпульс» здобуло визнання на національному та міжнародному рівнях. Компанія стала лауреатом міжнародного конкурсу «Золоті торгові марки», отримала міжнародну премію «Бізнес-Олімп», а також стала фіналістом конкурсу «100 найкращих товарів України 2006 року». Менеджмент

підприємства активно розвиває дилерську мережу для розширення своєї присутності на ринку меблів.

Таблиця 2.1.

## Динаміка техніко-економічних показників

ПрАТ «Імпульс» в 2019 - 2023 рр.

| Показники                                              | Рік  |      |        |        |        | Абсолютний приріст (відхилення), +,- |             | Відносний приріст (відхилення), % |             |
|--------------------------------------------------------|------|------|--------|--------|--------|--------------------------------------|-------------|-----------------------------------|-------------|
|                                                        | 2019 | 2020 | 2021   | 2022   | 2023   | 2023 / 2019                          | 2023 / 2022 | 2023 / 2019                       | 2023 / 2022 |
| Чистий дохід, тис. грн.                                | 4121 | 7584 | 4618   | 4368,9 | 4507,5 | 386,5                                | 138,6       | 9,38                              | 3,17        |
| Собівартість, тис. грн.                                | 3349 | 5316 | 3285,3 | 3258,3 | 3735,9 | 386,9                                | 477,6       | 11,55                             | 14,66       |
| Валовий прибуток, тис. грн.                            | 772  | 2268 | 1332,7 | 1110,6 | 771,6  | -0,4                                 | -339        | -0,05                             | -30,52      |
| Частка основних засобів у активах, частка од.          | 0,29 | 0,3  | 0,24   | 0,39   | 0,42   | 0,13                                 | 0,03        | 44,83                             | 7,69        |
| Коефіцієнт зносу основних засобів, частка од.          | 0,69 | 0,8  | 0,83   | 0,66   | 0,64   | -0,05                                | -0,02       | -7,25                             | -3,03       |
| Оборотність активів, коефіцієнт трансформації, обороти | -    | 1,66 | 1,25   | 0,89   | 0,74   | -                                    | -0,15       | -                                 | -16,85      |
| Фондовіддача, обороти                                  | -    | 5,62 | 4,67   | 2,68   | 1,82   | -                                    | -0,86       | -                                 | -32,09      |
| Фондоємність, частка од.                               | -    | 0,18 | 0,21   | 0,37   | 0,55   | -                                    | 0,18        | -                                 | 48,65       |
| Коефіцієнт оборотності запасів, обороти                | -    | 2,58 | 1,82   | 1,7    | 1,61   | -                                    | -0,09       | -                                 | -5,29       |
| Операційна маржа, %                                    | 0,12 | 0,61 | 0,04   | 1,75   | 0,88   | 0,76                                 | -0,87       | 633,33                            | -49,71      |
| Витрати на гривню продажів, грн.                       | 0,81 | 0,7  | 0,71   | 0,75   | 0,83   | 0,02                                 | 0,08        | 2,47                              | 10,67       |

Що ж до поточного економічного становища, то доцільно розглянути загальні показники. Чистий дохід компанії зазнав значних коливань, досягнувши найвищого значення у 2020 році (7584 тис. грн.), але потім знизився до 4507,5 тис. грн. у 2023 році. Собівартість продукції також змінювалася відповідно до коливань чистого доходу, з найвищим показником у 2020 році (5316 тис. грн.) та найнижчим у 2022 році (3258,3 тис. грн.). Загалом ефективність виробництва скоротилася (табл. 2.1).

Валовий прибуток ПрАТ «Імпульс» суттєво варіювався протягом аналізованого періоду, досягнувши максимуму у 2020 році (2268 тис. грн.) та мінімуму у 2023 році (771,6 тис. грн.), адже загалом собівартість зросла стрімкіше за дохід компанії. Частка основних засобів у активах компанії зросла з 0,29 у 2019 році до 0,42 у 2023 році, що свідчить про збільшення інвестицій в основні фонди. Однак, коефіцієнт зносу основних засобів залишався високим протягом усього періоду, коливаючись від 0,64 до 0,83, що вказує на необхідність оновлення виробничих потужностей.

Оборотність активів ПрАТ «Імпульс» демонструє спадну тенденцію, знизившись з 1,66 оборотів у 2020 році до 0,74 оборотів у 2023 році. Це означає зменшення ефективності використання активів компанії для генерування доходу. Фондовіддача також знизилася з 5,62 оборотів у 2020 році до 1,82 оборотів у 2023 році, що вказує на необхідність оптимізації структури основних засобів. Відповідно, фондоемність зросла з 0,18 у 2020 році до 0,55 у 2023 році, демонструючи збільшення вартості основних засобів на одиницю виробленої продукції.

Коефіцієнт оборотності запасів ПрАТ «Імпульс» знизився з 2,58 оборотів у 2020 році до 1,61 оборотів у 2023 році, що свідчить про уповільнення швидкості їх реалізації. Операційна маржа компанії суттєво коливалася, досягнувши найвищого значення у 2022 році (1,75%) та найнижчого у 2021 році (0,04%). Витрати на гривню продажів зросли з 0,70 грн. у 2020 році до 0,83 грн. у 2023 році, що вказує на зниження ефективності контролю витрат.

Загалом, техніко-економічні показники ПрАТ «Імпульс» протягом 2019-2023 рр. демонструють нестабільність та тенденцію до погіршення ефективності діяльності компанії. Для покращення ситуації необхідно вжити заходів щодо оптимізації виробничих процесів, оновлення основних засобів, підвищення ефективності використання активів та контролю витрат.

Обсяг активів ПрАТ «Імпульс» протягом досліджуваного періоду суттєво зріс (табл. 2.2). Вартість основних засобів компанії зазнала значних коливань, знизившись з 1639 тис. грн. у 2019 році до 915,1 тис. грн. у 2021 році, але потім суттєво зросла до 2616,1 тис. грн. у 2023 році. Це свідчить про нерівномірність інвестицій в оновлення та модернізацію.

Таблиця 2.2.

Динаміка активів ПрАТ «Імпульс» в 2019 - 2023 рр., тис. грн.

| Показники                               | Рік  |      |        |        |        | Абсолютний приріст (відхилення), +, - |             | Відносний приріст (відхилення), % |             |
|-----------------------------------------|------|------|--------|--------|--------|---------------------------------------|-------------|-----------------------------------|-------------|
|                                         | 2019 | 2020 | 2021   | 2022   | 2023   | 2023 / 2019                           | 2023 / 2022 | 2023 / 2019                       | 2023 / 2022 |
| Основні засоби                          | 1639 | 1062 | 915,1  | 2340,3 | 2616,1 | 977,1                                 | 275,8       | 59,62                             | 11,78       |
| НЕОБОРОТНІ АКТИВИ                       | 1758 | 1181 | 1033,6 | 2458,8 | 2734,6 | 976,6                                 | 275,8       | 55,55                             | 11,22       |
| Виробничі запаси                        | 981  | 1160 | 1579   | 1287   | 2597   | 1616                                  | 1310        | 164,73                            | 101,79      |
| Запаси                                  | 2551 | 1568 | 2050,7 | 1788,2 | 2843,7 | 292,7                                 | 1055,5      | 11,47                             | 59,03       |
| Інша поточна дебіторська заборгованість | 237  | 144  | 157,1  | 542,5  | 330,3  | 93,3                                  | -212,2      | 39,37                             | -39,12      |
| ОБОРОТНІ АКТИВИ                         | 3817 | 2395 | 2760,6 | 3573,6 | 3468,4 | -348,6                                | -105,2      | -9,13                             | -2,94       |
| БАЛАНС                                  | 5575 | 3576 | 3794,2 | 6032,4 | 6203   | 628                                   | 170,6       | 11,26                             | 2,83        |

Інша поточна дебіторська заборгованість ПрАТ «Імпульс» коливається від 144 тис. грн. у 2020 році до 542,5 тис. грн. у 2022 році, що свідчить про проблеми з управлінням відносинами з клієнтами та необхідність вдосконалення процесів контролю та стягнення боргів.

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) ПрАТ «Імпульс» зазнав суттєвих негативних змін. У 2019 році компанія мала позитивний нерозподілений прибуток у розмірі 215 тис. грн., але вже у 2020 році цей показник становив -1488 тис. грн., що свідчить про значні збитки компанії. Протягом 2021-2023 рр. спостерігається поступове зменшення непокритого збитку, але він все ще залишається суттєвим (-1385 тис. грн. у 2023 році) (табл. 2.3).

Власний капітал ПрАТ «Імпульс» зазнав значних коливань протягом аналізованого періоду. У 2020 році він знизився до 1560,6 тис. грн. порівняно з 3264 тис. грн. у 2019 році, що було спричинено накопиченням непокритих збитків. Проте, у 2022-2023 рр. уже зріс до 3226,4 тис. грн., що свідчить про покращення фінансового стану компанії.

Таблиця 2.3.

Динаміка джерел фінансування  
ПрАТ «Імпульс» в 2019 - 2023 рр., тис. грн.

| Показники                                     | Рік  |        |        |        |        | Абсолютний приріст (відхилення), +, - |             | Відносний приріст (відхилення), % |             |
|-----------------------------------------------|------|--------|--------|--------|--------|---------------------------------------|-------------|-----------------------------------|-------------|
|                                               | 2019 | 2020   | 2021   | 2022   | 2023   | 2023 / 2019                           | 2023 / 2022 | 2023 / 2019                       | 2023 / 2022 |
| Зареєст-рований капітал                       | 2904 | 2904   | 2904   | 2904   | 2904   | 0                                     | 0           | 0                                 | 0           |
| Нерозпо-ділений прибуток (непо-критий збиток) | 215  | -1488  | -1487  | -1417  | -1385  | -1600,1                               | 32,3        | -744,23                           | -2,28       |
| ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ                               | 3264 | 1560,6 | 1562,1 | 3194,1 | 3226,4 | -37,6                                 | 32,3        | -1,15                             | 1,01        |
| Інші поточні зобо-в'язання                    | 0    | 1536   | 1824,3 | 2363,9 | 2658,2 | 2658,2                                | 294,3       | -                                 | 12,45       |
| ПОТОЧНІ ЗОБОВ'Я-ЗАННЯ                         | 2311 | 2015   | 2232,1 | 2838,3 | 2976,6 | 665,6                                 | 138,3       | 28,8                              | 4,87        |
| Баланс                                        | 5575 | 3575,6 | 3794,2 | 6032,4 | 6203   | 628                                   | 170,6       | 11,26                             | 2,83        |

Підводячи підсумок, зазначимо, що ПрАТ «Імпульс» є меблевим підприємством з широким асортиментом продукції, яке демонструє нестабільну динаміку техніко-економічних показників протягом 2019-2023 рр. Компанія має високий коефіцієнт зносу основних засобів (0,64-0,83) та зниження ефективності використання активів, про що свідчить зменшення оборотності з 1,66 до 0,74 обороти. ПрАТ «Імпульс» характеризується нестабільністю власного капіталу через накопичення непокритих збитків (-1385 тис. грн. у 2023 році) та зростанням поточних зобов'язань до 2976,6 тис. грн. у 2023 році.

## 2.2. Комплексний аналіз рівня фінансової безпеки досліджуваного підприємства

Комплексний аналіз передбачає розгляд різних індикаторів для формування виваженої думки про поточний стан фінансової безпеки компанії. Частина показників представлена у табл. 2.4.

Коефіцієнт поточної ліквідності протягом аналізованого періоду знаходився вище безпечного значення ( $>1$ ), що свідчить про достатню здатність підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів. Однак, у 2023 році відбувається незначне зниження цього показника до 1,17.

Коефіцієнт автономії у 2022 та 2023 роках перевищив безпечне значення ( $\geq 0,5$ ), що вказує на зростання фінансової незалежності підприємства та здатності фінансувати свою діяльність за рахунок власних коштів. У 2020 та 2021 роках цей показник був нижчим за безпечний рівень. Відповідно, плече фінансового важеля у 2022 та 2023 роках знаходилося в межах безпечного значення ( $\leq 1$ ), що демонструє зниження фінансового ризику та залежності від зовнішніх джерел фінансування. У 2020 та 2021 роках цей показник перевищував безпечний рівень, що свідчило про високий фінансовий ризик.

Таблиця 2.4.

Контрольні точки фінансової безпеки  
ПрАТ «Імпульс» в 2020-2023 рр.

| «Контрольна точка»<br>фінансової безпеки | Безпечне<br>значення                            | 2020   | 2021   | 2022    | 2023   |
|------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------|--------|---------|--------|
| 1                                        |                                                 | 3      | 4      | 5       | 6      |
| Коефіцієнт поточної ліквідності          | > 1                                             | 1,19   | 1,24   | 1,26    | 1,17   |
| Коефіцієнт автономії                     | > = 0,5                                         | 0,44   | 0,41   | 0,53    | 0,52   |
| Плече фінансового важеля                 | <= 1                                            | 1,29   | 1,43   | 0,89    | 0,92   |
| Рентабельність активів                   | > інфляції<br>(5,1%)                            | 0,83   | 0,05   | 1,28    | 0,53   |
| Рентабельність власного капіталу         | ><br>рентабельності<br>активів                  | 1,58   | 0,12   | 2,64    | 1,01   |
| Рівень інвестування амортизації          | > 1                                             | -      | -      | -       | -      |
| Темп зростання прибутку                  | Більше темпу<br>зростання<br>виручки            | 84,03  | -39,11 | -5,39   | 3,17   |
| Темп зростання виручки                   | Більше темпу<br>зростання<br>активів            | 850,00 | -95,00 | 3200,00 | -48,33 |
| Темп зростання активів                   | > 1                                             | -35,86 | 6,10   | 58,99   | 2,83   |
| Оборотність дебіторської заборгованості  | > 12                                            | 7,51   | 7,39   | 5,27    | 5,3    |
| Оборотність кредиторської заборгованості | > оборотності<br>дебіторської<br>заборгованості | 4,08   | 7,61   | 7,39    | 9,42   |

Рентабельність активів у 2022 році (1,28%) значно нижча рівня інфляції (5,1%), що є негативним сигналом для інвесторів. У 2023 році цей показник знизився до 0,53%. Рентабельність власного капіталу протягом усього періоду перевищувала рентабельність активів, що є сприятливим фактором для власників підприємства. Найвищий рівень рентабельності власного капіталу спостерігався у 2022 році (2,64%). Однак такий рівень все ж нижчий, ніж дохідність альтернативних інструментів.

Темп зростання прибутку у 2023 році (3,17%) перевищив темп зростання виручки (-48,33%), що є позитивною тенденцією. Однак, у 2020-2022 роках темп зростання прибутку був нижчим за темп зростання виручки. При цьому

сам темп зростання виручки у 2022 році (3200%) значно перевищив темп зростання активів (58,99%), проте, у 2023 році був нижчим (-48,33%) за темп зростання активів (2,83%).

Оборотність дебіторської заборгованості протягом усього періоду була нижчою за безпечне значення ( $>12$ ), що вказує на недостатньо ефективне управління дебіторською заборгованістю. У 2023 році цей показник становив 5,3 оборотів. Оборотно́ість кредиторської заборгованості у 2020-2022 роках була нижчою за оборотність дебіторської заборгованості, що є негативним фактором. Однак, у 2023 році ситуація покращилася, і оборотність кредиторської заборгованості (9,42 оборотів) перевищила оборотність дебіторської заборгованості (5,3 оборотів).

Загалом, фінансова безпека ПрАТ «Імпульс» демонструє покращення за деякими показниками, особливо у 2022 та 2023 роках. Проте, існують певні проблемні аспекти, такі як низька оборотність дебіторської заборгованості та нестабільність темпів зростання прибутку та виручки, які потребують подальшого вдосконалення системи фінансового менеджменту підприємства.

Таблиця 2.5.

## Динаміка показників ліквідності

ПрАТ «Імпульс» в 2019 - 2023 рр., частка од.

| Показники                         | Рік  |      |      |      |      | Абсолютний приріст<br>(відхилення), +,- |             |
|-----------------------------------|------|------|------|------|------|-----------------------------------------|-------------|
|                                   | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2023 / 2019                             | 2023 / 2022 |
| Коефіцієнт швидкої ліквідності    | 0,55 | 0,41 | 0,32 | 0,63 | 0,21 | -0,34                                   | -0,42       |
| Коефіцієнт абсолютної ліквідності | 0    | 0    | 0,11 | 0,2  | 0,01 | 0,01                                    | -0,19       |

Коефіцієнт швидкої ліквідності характеризує здатність підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання за рахунок високоліквідних активів, таких як грошові кошти та дебіторська заборгованість. Нормативне значення цього показника становить 0,6-0,8. У 2019 році коефіцієнт швидкої ліквідності ПрАТ «Імпульс» знаходився на рівні 0,55, що дещо нижче рекомендованого значення. У наступні роки спостерігалось подальше

зниження цього показника до критично низького рівня 0,21 у 2023 році. Така динаміка вказує на недостатність високоліквідних активів для покриття поточних зобов'язань, що може призвести до проблем з платоспроможністю в короткостроковій перспективі.

Аналіз коефіцієнта забезпечення власними оборотними засобами запасів виявив тенденцію до зниження, що свідчить про недостатність власних оборотних коштів для фінансування запасів підприємства. Це може негативно вплинути на здатність ПрАТ «Імпульс» ефективно управляти своїми запасами та забезпечувати безперебійність виробничого процесу. Крім того, маневреність власних оборотних коштів демонструвала нестабільну динаміку, з періодами відсутності грошових коштів у складі власних оборотних коштів та подальшим зниженням цього показника в 2023 році.

Таблиця 2.6.

Динаміка показників фінансової стійкості  
ПрАТ «Імпульс» в 2019 - 2023 рр., частка од.

| Показники                                                    | Рік  |      |      |      |      | Абсолютний приріст<br>(відхилення), +,- |                |
|--------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|-----------------------------------------|----------------|
|                                                              | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2023 /<br>2019                          | 2023 /<br>2022 |
| Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами запасів | 0,59 | 0,24 | 0,26 | 0,41 | 0,17 | -0,42                                   | -0,24          |
| Маневреність власних оборотних коштів                        | 0    | 0    | 0,46 | 0,79 | 0,09 | 0,09                                    | -0,7           |
| Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами   | 0,39 | 0,16 | 0,19 | 0,21 | 0,14 | -0,25                                   | -0,07          |

Оцінка типу фінансової стійкості підприємства базувалася на дослідженні динаміки таких показників, як власний капітал та резервні фонди, довгострокові активи, робочий капітал, довготермінові зобов'язання, поточні зобов'язання та сукупна вартість запасів.

Оцінка профіциту (дефіциту) робочого капіталу для формування запасів показала, що протягом усього аналізованого періоду ПрАТ «Імпульс» мало дефіцит робочого капіталу для формування запасів. Зокрема, в 2023 році

дефіцит становив 2352 тис. грн., що є найвищим значенням за весь період. Це свідчить про недостатність робочого капіталу для забезпечення запасів підприємства та може вказувати на потребу в додатковому фінансуванні.

Таблиця 2.7.

## Оцінка типу фінансової стійкості

ПрАТ «Імпульс» в 2019 - 2023 рр., тис. грн.

| Показники                                                                                                    | Рік   |        |        |        |        | Абсолютний приріст (відхилення), +, - |             | Відносний приріст (відхилення), % |             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|--------|--------|--------|--------|---------------------------------------|-------------|-----------------------------------|-------------|
|                                                                                                              | 2019  | 2020   | 2021   | 2022   | 2023   | 2023 / 2019                           | 2023 / 2022 | 2023 / 2019                       | 2023 / 2022 |
| Власний капітал та резервні фонди                                                                            | 3264  | 1560,6 | 1562,1 | 3194,1 | 3226,4 | -37,6                                 | 32,3        | -1,15                             | 1,01        |
| Довгострокові активи                                                                                         | 1758  | 1181   | 1033,6 | 2458,8 | 2734,6 | 976,6                                 | 275,8       | 55,55                             | 11,22       |
| Власний робочий капітал                                                                                      | 1506  | 379,6  | 528,5  | 735,3  | 491,8  | -1014                                 | -243,5      | -67,34                            | -33,12      |
| Довготермінові зобов'язання                                                                                  | 0     | 0      | 0      | 0      | 0      | 0                                     | 0           | -                                 | -           |
| Наявність робочого капіталу та довгострокових ресурсів для фінансування запасів                              | 1506  | 379,6  | 528,5  | 735,3  | 491,8  | -1014                                 | -243,5      | -67,34                            | -33,12      |
| Поточні зобов'язання                                                                                         | 2311  | 2015   | 2232,1 | 2838,3 | 2976,6 | 665,6                                 | 138,3       | 28,8                              | 4,87        |
| Наявність робочого капіталу, короткострокових та довгострокових ресурсів для фінансування запасів            | 3817  | 2394,6 | 2760,6 | 3573,6 | 3468,4 | -348,6                                | -105,2      | -9,13                             | -2,94       |
| Сукупна вартість запасів                                                                                     | 2551  | 1568   | 2050,7 | 1788,2 | 2843,7 | 292,7                                 | 1055,5      | 11,47                             | 59,03       |
| Профіцит (+), дефіцит робочого капіталу для формування запасів                                               | -1045 | -1188  | -1522  | -1053  | -2352  | -1307                                 | -1299       | 125,06                            | 123,37      |
| Профіцит (+), дефіцит робочого капіталу та довгострокових ресурсів для формування запасів                    | -1045 | -1188  | -1522  | -1053  | -2352  | -1307                                 | -1299       | 125,06                            | 123,37      |
| Профіцит (+), дефіцит робочого капіталу та короткострокових і довгострокових ресурсів для формування запасів | 1266  | 826,6  | 709,9  | 1785,4 | 624,7  | -641,3                                | -1161       | -50,66                            | -65,01      |

Аналогічна ситуація спостерігається і з профіцитом (дефіцитом) робочого капіталу та довгострокових ресурсів для формування запасів. Протягом усього періоду ПрАТ «Імпульс» мало дефіцит цих ресурсів, що свідчить про недостатність довгострокових джерел фінансування для забезпечення запасів підприємства.

Тобто загалом поточний стан можна охарактеризувати як проблемний. Незважаючи на позитивні тенденції в динаміці власного капіталу та резервних фондів, а також відсутність довготермінових зобов'язань, спостерігається дефіцит робочого капіталу та довгострокових ресурсів для формування запасів (табл. 2.7).

Підводячи підсумок, зазначимо, що виявлено нестабільність фінансового стану підприємства, про що свідчать коливання обсягу власного капіталу та резервних фондів, а також дефіцит робочого капіталу для формування запасів, який у 2023 році досяг 2352 тис. грн. Рентабельність активів нижча інфляції, тобто має місце знецінення майна. У свою чергу, оборотність дебіторської заборгованості знижується, що створює ризики відволікання капіталу підприємства.

### 2.3. Оцінка ймовірності неплатоспроможності підприємства ПрАТ «Імпульс»

Для виявлення ймовірності неплатоспроможності підприємства ПрАТ «Імпульс» слід розглянути відповідні моделі. Значення Z-показника протягом усього періоду є від'ємним і коливається в межах від -1,92 у 2019 році до -1,36 у 2023 році, що свідчить про низький рівень банкрутства (табл. 2.8).

В 2023 р. значення показника становило  $-0,3877 - 1,0736 * (3\,468,4 / 2\,976,6) + 0,579 * ((0 + 2\,976,6) / 6\,203) = -1,36$

Таблиця 2.8.

Двофакторна модель Альтмана  
ПрАТ «Імпульс» в 2019-2023 рр., частка од.

| Показники                              | Рік   |       |       |       |       | Абсолютний приріст, +,- |             | Відносний приріст, % |             |
|----------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------------------------|-------------|----------------------|-------------|
|                                        | 2019  | 2020  | 2021  | 2022  | 2023  | 2023 / 2019             | 2023 / 2022 | 2023 / 2019          | 2023 / 2022 |
| Поточна ліквідність                    | 1,65  | 1,19  | 1,24  | 1,26  | 1,17  | -0,48                   | -0,09       | -29,09               | -7,14       |
| Співвідношення зобов'язань до капіталу | 0,41  | 0,56  | 0,59  | 0,47  | 0,48  | 0,07                    | 0,01        | 17,07                | 2,13        |
| Z                                      | -1,92 | -1,34 | -1,37 | -1,47 | -1,36 | 0,56                    | 0,11        | -29,17               | -7,48       |

Дещо інші висновки формуються на основі п'ятифакторної моделі Альтмана для ПрАТ «Імпульс» за період 2019-2023 років. Мова йде про високу ймовірність банкрутства підприємства. Значення Z-показника знаходиться нижче критичного рівня 1,23, що свідчить про нестабільний фінансовий стан та значний ризик неплатоспроможності (табл. 2.9).

Динаміка Z-показника демонструє негативну тенденцію, знижуючись з 1,56 у 2019 році до 1,07 у 2023 році. Незважаючи на незначне підвищення до 2,2 у 2020 році, загальна тенденція залишається спадною, що вказує на погіршення фінансового стану ПрАТ «Імпульс» та зростання ризику банкрутства.

Аналіз окремих показників, що формують Z-індекс, дозволяє виявити основні фактори, які впливають на фінансову стійкість підприємства. Зокрема, співвідношення оборотного капіталу до суми активів зменшилось з 0,27 у 2019 році до 0,08 у 2023 році, що свідчить про зниження ліквідності та здатності компанії покривати свої короткострокові зобов'язання.

Від'ємні значення співвідношення нерозподіленого прибутку до суми активів протягом 2020-2023 років вказують на збитковість діяльності ПрАТ «Імпульс» та відсутність накопиченого прибутку для забезпечення стабільності.

Таблиця 2.9.

П'ятифакторна модель Альтмана  
ПрАТ «Імпульс» в 2019-2023 рр., частка од.

| Показники                                                                | Рік  |       |       |       |       | Абсолютний приріст (відхилення), +,- |             | Відносний приріст (відхилення), % |             |
|--------------------------------------------------------------------------|------|-------|-------|-------|-------|--------------------------------------|-------------|-----------------------------------|-------------|
|                                                                          | 2019 | 2020  | 2021  | 2022  | 2023  | 2023 / 2019                          | 2023 / 2022 | 2023 / 2019                       | 2023 / 2022 |
| Оборотний капітал до суми активів підприємства                           | 0,27 | 0,11  | 0,14  | 0,12  | 0,08  | -0,19                                | -0,04       | -70,37                            | -33,33      |
| Співвідношення нерозподіленого прибутку до суми активів                  | 0,04 | -0,42 | -0,39 | -0,23 | -0,22 | -0,26                                | 0,01        | -650                              | -4,35       |
| Співвідношення прибутку до оподаткування до суми активів                 | 0    | 0,01  | 0     | 0,01  | 0,01  | 0,01                                 | 0           | -                                 | 0           |
| Співвідношення власного капіталу до заборгованості (фінансова структура) | 1,41 | 0,77  | 0,7   | 1,13  | 1,08  | -0,33                                | -0,05       | -23,4                             | -4,42       |
| Співвідношення доходу до суми активів                                    | 0,74 | 2,12  | 1,22  | 0,72  | 0,73  | -0,01                                | 0,01        | -1,35                             | 1,39        |
| Z                                                                        | 1,56 | 2,2   | 1,27  | 1,12  | 1,07  | -0,49                                | -0,05       | -31,41                            | -4,46       |

Незважаючи на деяке покращення співвідношення власного капіталу до заборгованості у 2022-2023 роках порівняно з 2020-2021 роками, значення цього показника залишається нижчим за рівень 2019 року (1,41). Це свідчить про високу залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування та зростання фінансового ризику.

Значення Z-показника Романа Ліса протягом усього періоду знаходиться на критично низькому рівні, коливаючись від 0,02 у 2019 році до 0,01 у 2020-2023 роках, що значно нижче граничного значення 0,037 і свідчить про нестабільний фінансовий стан та високий ризик неплатоспроможності (табл. 2.10).

Таблиця 2.10.

Модель Романа Ліса ПрАТ «Імпульс» в 2019-2023 рр., частка од.

| Показники                                                                | Рік  |      |      |      |      | Абсолютний приріст (відхилення), +,- |             | Відносний приріст (відхилення), % |             |
|--------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|--------------------------------------|-------------|-----------------------------------|-------------|
|                                                                          | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2023 / 2019                          | 2023 / 2022 | 2023 / 2019                       | 2023 / 2022 |
| Відношення оборотного капіталу до суми активів                           | 0,27 | 0,11 | 0,14 | 0,12 | 0,08 | -0,19                                | -0,04       | -70,37                            | -33,33      |
| Відношення операційного прибутку до суми активів                         | 0    | 0,01 | 0    | 0,01 | 0,01 | 0,01                                 | 0           | -                                 | 0           |
| Рентабельність активів                                                   |      |      |      |      |      | -                                    | -           | -                                 | -           |
| Відношення власного капіталу до позикового капіталу (структура капіталу) | 1,41 | 0,77 | 0,7  | 1,13 | 1,08 | -0,33                                | -0,05       | -23,4                             | -4,42       |
| Z                                                                        | 0,02 | 0,01 | 0,01 | 0,01 | 0,01 | -0,01                                | 0           | -50                               | 0           |

Динаміка Z-показника демонструє стабільно низькі значення, що вказує на відсутність позитивних зрушень у фінансовому стані ПрАТ «Імпульс» протягом аналізованого періоду. Такі результати свідчать про необхідність термінового вжиття заходів для покращення фінансової стійкості та запобігання банкрутству підприємства.

Значення Z-показника Спрінггейта протягом усього періоду знаходиться нижче критичного рівня 0,862, що свідчить про нестабільний фінансовий стан та значний ризик неплатоспроможності. Динаміка характеризується нестабільністю, коливаючись від 0,58 у 2019 році до 1,01 у 2020 році, з подальшим зниженням до 0,4 у 2023 році. Незважаючи на незначне підвищення у 2020 році, загальна тенденція залишається спадною, що вказує на погіршення фінансового стану ПрАТ «Імпульс» та зростання ризику банкрутства (табл. 2.11).

Таблиця 2.11.

Модель Спрінгейта ПрАТ «Імпульс» в 2019-2023 рр., частка од.

| Показники                                                                                      | Рік  |      |      |      |      | Абсолютний приріст (відхилення), +,- |             | Відносний приріст (відхилення), % |             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|--------------------------------------|-------------|-----------------------------------|-------------|
|                                                                                                | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2023 / 2019                          | 2023 / 2022 | 2023 / 2019                       | 2023 / 2022 |
| А – частка оборотних коштів у загальній сумі активів                                           | 0,27 | 0,11 | 0,14 | 0,12 | 0,08 | -0,19                                | -0,04       | -70,37                            | -33,33      |
| В – співвідношення прибутку до сплати податків та процентів до загальної вартості активів      | 0    | 0,01 | 0    | 0,01 | 0,01 | 0,01                                 | 0           | -                                 | 0           |
| С – співвідношення прибутку до сплати податків та процентів до короткострокової заборгованості | 0    | 0,02 | 0    | 0,03 | 0,01 | 0,01                                 | -0,02       | -                                 | -66,67      |
| Д – відношення доходу до загальної вартості активів                                            | 0,74 | 2,12 | 1,22 | 0,72 | 0,73 | -0,01                                | 0,01        | -1,35                             | 1,39        |
| Z                                                                                              | 0,58 | 1,01 | 0,63 | 0,47 | 0,4  | -0,18                                | -0,07       | -31,03                            | -14,89      |

## Висновки до розділу 2

Підсумовуючи, зазначимо, що в процесі оцінки рівня фінансової безпеки ПрАТ «Імпульс» визначено такі аспекти:

- надано організаційно-економічну характеристику підприємства. ПрАТ «Імпульс» - це виробник меблів з нестабільними фінансово-економічними показниками протягом аналізованого періоду, про що свідчать коливання чистого доходу (4507,5 тис. грн. у 2023 році) та валового прибутку (771,6 тис. грн. у 2023 році). Підприємство має значний знос основних засобів (коефіцієнт зносу 0,64-0,83) та зниження ефективності їх використання, що підтверджується зменшенням фондівддачі з 5,62 до 1,82 обороти. Компанія

характеризується нестабільністю структури капіталу через накопичення непокритих збитків (-1385 тис. грн. у 2023 році) та зростанням короткострокових зобов'язань, які досягли 2658,2 тис. грн. у 2023 році;

- проведено комплексний аналіз рівня фінансової безпеки досліджуваного підприємства. Нестійкість економічного становища компанії була помічена, що підтверджується флуктуаціями розміру акціонерного капіталу та резервів, а також нестачею оборотних коштів для накопичення запасів, яка у 2023 році сягнула 2352 тисяч гривень. Прибутковість активів є меншою за інфляцію, тобто відбувається девальвація власності. Водночас, оборотність кредиторської заборгованості падає, що генерує ризики вилучення фінансових ресурсів фірми;

- оцінено ймовірність неплатоспроможності підприємства ПрАТ «Імпульс». За результатами аналізу двофакторної моделі Альтмана, п'ятифакторної моделі Альтмана, моделі Романа Ліса та моделі Спрінгейта, ПрАТ «Імпульс» перебуває у зоні високої ймовірності банкрутства протягом 2019-2023 років. Значення Z-показників за всіма моделями знаходяться нижче критичних рівнів, що свідчить про нестабільний фінансовий стан та значний ризик неплатоспроможності підприємства. Основними факторами, які негативно впливають на фінансову стійкість ПрАТ «Імпульс», є низька ліквідність, недостатня прибутковість, високий рівень заборгованості та неефективне використання активів.

### РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПРАТ «ІМПУЛЬС»

#### 3.1. Шляхи підвищення рівня фінансової безпеки ПрАТ «Імпульс»

У результаті аналізу даних щодо обсягів запасів та витрат протягом року на ПрАТ «Імпульс» було виявлено, що компанія має надмірні запаси матеріалів у порівнянні з їх фактичною потребою. Загальний обсяг запасів становить 2596,5 тис. грн., тоді як витрати протягом року складають лише 1867,95 тис. грн. Це свідчить про неефективне управління запасами та необхідність оптимізації їх рівня (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Обґрунтування політики формування запасів у наступному році

| Матеріал                    | Обсяг запасів, тис. грн. | Витрати протягом року, тис. грн. | Оптимальний обсяг запасів, тис. грн. | Обсяг запасів, який слід вивільнити, тис. грн. |
|-----------------------------|--------------------------|----------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------------------|
| Меблевий щит дуб            | 232,4                    | 96,9                             | 24,2                                 | 208,1                                          |
| Меблевий щит ясень          | 239,7                    | 268,3                            | 67,1                                 | 172,6                                          |
| Фанера ламінована, чорна    | 236,1                    | 148,9                            | 37,2                                 | 198,9                                          |
| Фанера ламінована, біла     | 209,4                    | 124,2                            | 31,1                                 | 178,4                                          |
| Фанера ламінована, бежева   | 256,2                    | 175,0                            | 43,7                                 | 212,4                                          |
| Фурнітура до шаф            | 124,8                    | 34,6                             | 8,6                                  | 116,1                                          |
| Фурнітура до ліжок          | 86,9                     | 107,3                            | 26,8                                 | 60,1                                           |
| Фурнітура до кухонь         | 151,5                    | 53,7                             | 13,4                                 | 138,1                                          |
| Офісна фурнітура            | 114,1                    | 73,6                             | 18,4                                 | 95,7                                           |
| Паливно-мастильні матеріали | 212,5                    | 189,4                            | 47,4                                 | 165,2                                          |
| Профіль 20 на 40, метал     | 323,5                    | 266,0                            | 66,5                                 | 257,0                                          |
| Фарби та лаки               | 188,3                    | 83,8                             | 21,0                                 | 167,4                                          |
| Тканина                     | 91,8                     | 96,8                             | 24,2                                 | 67,6                                           |
| Наповнювач меблів           | 70,3                     | 68,2                             | 17,0                                 | 53,2                                           |
| Інше                        | 59,1                     | 81,2                             | 20,3                                 | 38,8                                           |
| Всього                      | 2596,5                   | 1867,95                          | -                                    | 2129,5                                         |

Для визначення оптимального обсягу було здійснено розрахунки на основі витрат протягом року. Результати показали, що оптимальний рівень

запасів повинен становити приблизно 25% від річних витрат для кожного матеріалу, тобто їх слід формувати на наступні три місяці. Таким чином, загальний оптимальний обсяг запасів складає близько 467 тис. грн., що є значно меншим за поточний рівень.

Аналіз по окремих матеріалах виявив, що найбільші надлишки запасів спостерігаються по таких позиціях як меблевий щит дуб (208,1 тис. грн.), фанера ламінована чорна (198,9 тис. грн.), фанера ламінована бежева (212,4 тис. грн.) та профіль 20 на 40, метал (257,0 тис. грн.). Вивільнення коштів, вкладених у ці надлишкові запаси, дозволить компанії підвищити ефективність використання оборотних активів та покращити показники фінансової безпеки.

Враховуючи вищезазначене, рекомендується перейти на формування запасів на квартальній основі замість утримання їх на період більше року. Це дозволить синхронізувати обсяги запасів з фактичними потребами виробництва, зменшити витрати на зберігання та знизити ризики псування чи морального старіння матеріалів. Загалом, вивільнення надлишкових запасів на суму 2129,5 тис. грн. сприятиме підвищенню рівня фінансової безпеки ПрАТ «Імпульс» та дозволить більш ефективно використовувати наявні ресурси компанії.

Що ж до потенційного додаткового доходу ПрАТ «Імпульс», то у випадку реінвестування вивільненого капіталу в облігації внутрішньої державної позики (ОВДП) буде сформовано додатковий грошовий потік. Результати розрахунків показують, що при вивільненні суми в розмірі 2129,5 тис. грн. та інвестуванні її в ОВДП з середньою дохідністю 17,01%, компанія може отримати додатковий дохід у розмірі 362,23 тис. грн. протягом року (табл. 3.2).

Такий рівень є досить суттєвим для ПрАТ «Імпульс», оскільки він складає приблизно 17% від вивільненої суми. Це свідчить про високу ефективність реінвестування надлишкових коштів в ОВДП як інструменту підвищення фінансової безпеки компанії. Крім того, інвестування в державні

облігації характеризується низьким рівнем ризику, що є особливо важливим в умовах економічної нестабільності.

Таблиця 3.2

Додатковий дохід ПрАТ «Імпульс» у випадку реінвестування  
вивільненого капіталу у ОВДП

| Показники                                 | Значення |
|-------------------------------------------|----------|
| Середня дохідність ОВДП [14], %           | 17,01    |
| Вивільнена сума, тис. грн.                | 2129,5   |
| Додатковий дохід протягом року, тис. грн. | 362,23   |

Варто зазначити, що реінвестування вивільненого капіталу в ОВДП не лише забезпечує додатковий дохід для компанії, але й сприяє оптимізації структури її активів. Вивільнення надлишкових запасів та спрямування коштів на інвестиції дозволяє підвищити ліквідність та фінансову стійкість ПрАТ «Імпульс», що є ключовими факторами забезпечення її довгострокової фінансової безпеки.

До реалізації заходу компанія мала проблемний тип фінансової безпеки, що характеризувався дефіцитом робочого капіталу та довгострокових ресурсів для формування запасів у розмірі 2352 тис. грн. Це свідчило про недостатність власних оборотних коштів та необхідність залучення додаткових джерел фінансування (табл. 3.3).

Однак, після реалізації заходу ситуація кардинально змінилася. Сукупна вартість запасів зменшилася з 2843,7 тис. грн. до 467,0 тис. грн., що призвело до виникнення профіциту робочого капіталу для формування запасів у розмірі 24,8 тис. грн. Більше того, профіцит робочого капіталу та довгострокових ресурсів для формування запасів зріс до 2509,6 тис. грн., а профіцит робочого капіталу та короткострокових і довгострокових ресурсів для формування запасів досяг 3001,4 тис. грн.

Такі зміни свідчать про перехід ПрАТ «Імпульс» до абсолютного типу фінансової безпеки. Це означає, що компанія має достатній обсяг власних

оборотних коштів для фінансування своєї діяльності та формування запасів, а також володіє значним запасом фінансової міцності. Абсолютний тип фінансової безпеки є найбільш бажаним для будь-якого підприємства, оскільки він забезпечує високий рівень платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості.

Таблиця 3.3

Зміна типу фінансової безпеки ПрАТ «Імпульс» у випадку реалізації заходу

| Показники                                                                                                    | До реалізації заходу | Після реалізації заходу |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------------|
| Власний капітал та резервні фонди                                                                            | 3226,4               | 3226,4                  |
| Довгострокові активи                                                                                         | 2734,6               | 2734,6                  |
| Робочий капітал                                                                                              | 491,8                | 491,8                   |
| Довготермінові зобов'язання                                                                                  | 0                    | 0                       |
| Наявність робочого капіталу та довгострокових ресурсів для фінансування запасів                              | 491,8                | 491,8                   |
| Поточні зобов'язання                                                                                         | 2976,6               | 2976,6                  |
| Наявність робочого капіталу, короткострокових та довгострокових ресурсів для фінансування запасів            | 3468,4               | 3468,4                  |
| Сукупна вартість запасів                                                                                     | 2843,7               | 467,0                   |
| Профіцит (+), дефіцит робочого капіталу для формування запасів                                               | -2352                | 24,8                    |
| Профіцит (+), дефіцит робочого капіталу та довгострокових ресурсів для формування запасів                    | -2352                | 2509,6                  |
| Профіцит (+), дефіцит робочого капіталу та короткострокових і довгострокових ресурсів для формування запасів | 624,7                | 3001,4                  |
| Тип фінансової безпеки                                                                                       | Проблемний           | Абсолютний              |

Рентабельність активів, яка відображає здатність підприємства генерувати прибуток з наявних ресурсів, зростає з 0,53% до 6,36%. Це означає, що кожна гривня, інвестована в активи компанії, стала приносити в 12 разів більше прибутку після реалізації заходу (Рис. 3.1).

Ще більш вражаючі результати демонструє зміна рентабельності власного капіталу. До реалізації заходу значення становило лише 1,01%, що свідчило про низьку віддачу на вкладені кошти. Однак, після впровадження запропонованих змін рентабельність власного капіталу зросла до 12,23%. Такий приріст є надзвичайно позитивним сигналом для інвесторів та власників

компанії, адже він демонструє значне підвищення ефективності використання їхніх інвестицій.

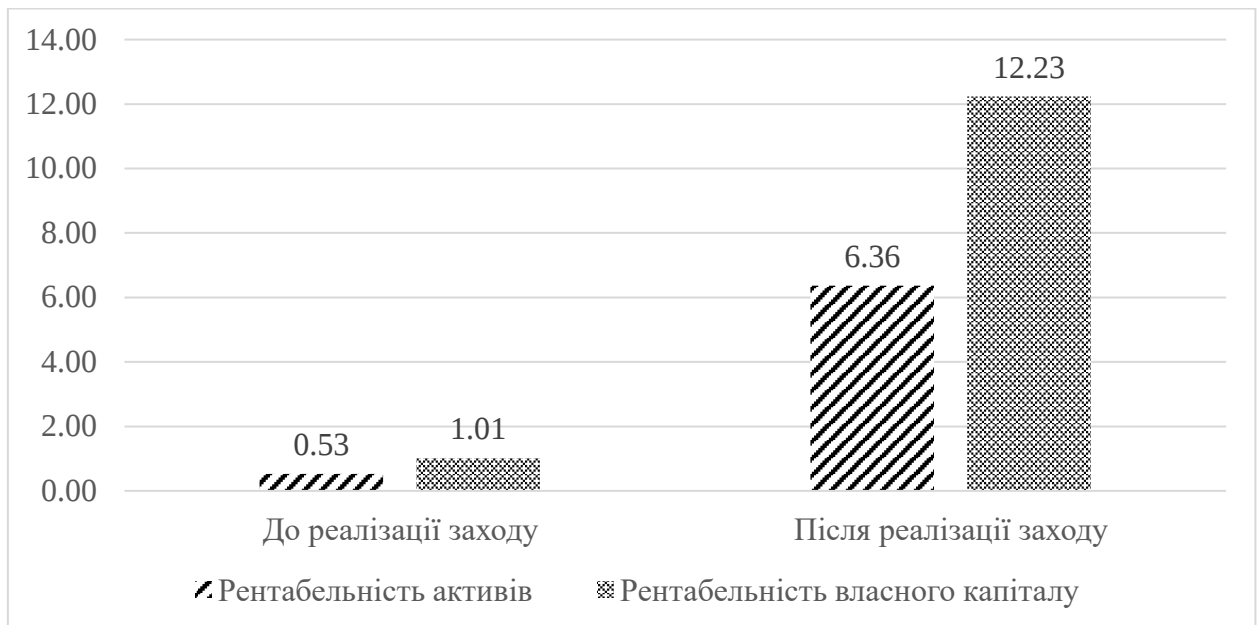


Рис. 3.1 Зміна рівня рентабельності після реалізації запропонованого заходу у  
ПрАТ «Імпульс», %

Підводячи підсумок, зазначимо, що оптимізація рівня запасів ПрАТ «Імпульс» шляхом вивільнення надлишкових 2129,5 тис. грн. та їх реінвестування в ОВДП з середньою дохідністю 17,01% дозволить отримати додатковий дохід у розмірі 362,23 тис. грн. протягом року.

Реалізація запропонованого заходу забезпечить перехід компанії від проблемного до абсолютного типу фінансової безпеки, що характеризується профіцитом робочого капіталу для формування запасів у розмірі 2509,6 тис. грн.

Впровадження змін призведе до суттєвого зростання рентабельності активів з 0,53% до 6,36% та рентабельності власного капіталу з 1,01% до 12,23%, що свідчить про підвищення ефективності діяльності ПрАТ «Імпульс» та зміцнення його фінансової безпеки.

### 3.2. Удосконалення системи управління фінансовою безпекою ПрАТ «Імпульс»

Для удосконалення системи управління фінансовою безпекою ПрАТ «Імпульс» запропоновано створити службу фінансового контролінгу. Основними функціями цього підрозділу будуть постійний моніторинг фінансового стану підприємства, виявлення потенційних ризиків та загроз, а також розробка і впровадження стратегій їх мінімізації. Служба фінансового контролінгу здійснюватиме комплексний аналіз фінансових показників, включаючи оцінку ліквідності, платоспроможності, рентабельності та фінансової стійкості компанії.

Для реалізації поставлених завдань служба матиме широкі повноваження щодо збору, обробки та аналізу фінансової інформації з усіх підрозділів ПрАТ «Імпульс». Вона тісно співпрацюватиме з іншими відділами, зокрема з бухгалтерією, планово-економічним відділом та відділом управління ризиками, з метою отримання актуальних та достовірних даних. Крім того, служба фінансового контролінгу матиме право запитувати додаткову інформацію та роз'яснення від керівників структурних підрозділів для проведення поглибленого аналізу фінансової ситуації.

Важливим аспектом діяльності служби фінансового контролінгу буде розробка системи раннього попередження фінансових ризиків. Мова йде про створення комплексу індикаторів та порогових значень, які сигналізуватимуть про потенційні загрози фінансовій безпеці компанії. Служба проводитиме регулярний моніторинг цих показників та оперативно інформуватиме керівництво про відхилення від норми, що дозволить своєчасно вживати необхідних заходів для мінімізації ризиків.

Окрім цього, служба фінансового контролінгу відповідатиме за формування та реалізацію фінансової стратегії ПрАТ «Імпульс». Вона розроблятиме прогнози та сценарії розвитку компанії, враховуючи можливі зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі. На основі цих прогнозів

служба надаватиме рекомендації щодо оптимізації структури капіталу, управління грошовими потоками, інвестиційної політики та інших ключових аспектів фінансового менеджменту.

Для якісного виконання своїх функцій служба фінансового контролінгу матиме право доступу до всіх необхідних інформаційних систем та баз даних компанії. Вона використовуватиме сучасні методи фінансового аналізу, моделювання та прогнозування, а також спеціалізоване програмне забезпечення для обробки великих масивів даних. Це дозволить оперативно виявляти тенденції, закономірності та потенційні загрози, а також розробляти обґрунтовані рекомендації для прийняття управлінських рішень.

Запропонована структура служби фінансового контролінгу в ПрАТ «Імпульс» передбачає чіткий розподіл функцій та відповідальності між її співробітниками. На чолі служби стоятиме головний фінансовий контролер, який здійснюватиме загальне керівництво та координацію діяльності підрозділу. Він відповідатиме за розробку стратегії фінансового контролінгу, постановку завдань та контроль їх виконання, а також за комунікацію з вищим керівництвом компанії. Головний фінансовий контролер забезпечуватиме ефективну взаємодію служби з іншими підрозділами підприємства та прийматиме ключові рішення щодо управління фінансовою безпекою (Рис. 3.2).



Рис. 3.2 Структура служби фінансового контролінгу

Джерело: складено автором

Спеціаліст поточного моніторингу відіграватиме важливу роль у забезпеченні постійного нагляду за фінансовим станом ПрАТ «Імпульс». Він

здійснюватиме збір та аналіз фінансових даних, відстежуватиме ключові показники ефективності та виявлятиме відхилення від планових значень. Цей спеціаліст проводитиме регулярний моніторинг ліквідності, платоспроможності, рентабельності та інших важливих фінансових індикаторів. На основі отриманих результатів він формуватиме аналітичні звіти та надаватиме рекомендації головному фінансовому контролеру щодо необхідних коригувальних дій.

Важливу функцію в службі фінансового контролінгу виконуватиме спеціаліст планування та бюджетування. Він відповідатиме за розробку фінансових планів та бюджетів компанії, враховуючи стратегічні цілі та потенційні ризики. Цей співробітник аналізуватиме історичні дані, прогнозуватиме майбутні грошові потоки та розроблятиме сценарії розвитку підприємства. Він тісно співпрацюватиме з іншими відділами для отримання необхідної інформації та забезпечення реалістичності планів. Спеціаліст планування та бюджетування здійснюватиме регулярний контроль виконання бюджетів, виявлятиме відхилення та аналізуватиме їх причини.

Взаємодія між головним фінансовим контролером, спеціалістом поточного моніторингу та спеціалістом планування та бюджетування буде важливим фактором успішного функціонування служби фінансового контролінгу. Головний фінансовий контролер забезпечуватиме стратегічне лідерство та прийматиме остаточні рішення на основі інформації та рекомендацій, наданих спеціалістами. Спеціаліст поточного моніторингу надаватиме актуальні дані про фінансовий стан компанії, що дозволить оперативно реагувати на потенційні загрози та можливості. Спеціаліст планування та бюджетування розроблятиме детальні фінансові плани, які слугуватимуть дороговказом для діяльності підприємства та допомагатимуть в ефективному розподілі ресурсів.

Також запропонована схема руху фінансової інформації на підприємстві за системи фінансового контролінгу. У центрі схеми знаходиться служба фінансового контролінгу, яка відіграє роль координатора та аналітичного

центру. Вона отримує інформацію від різних підрозділів підприємства, обробляє її та надає результати аналізу керівництву для прийняття обґрунтованих управлінських рішень (Рис. 3.3).

Спеціалісти з кадрів надають службі фінансового контролінгу дані щодо витрат на персонал, продуктивності праці та інших показників, пов'язаних з людськими ресурсами. Ця інформація є важливою для оцінки ефективності використання трудових ресурсів та планування відповідних витрат.

Клієнт-менеджери, які безпосередньо взаємодіють зі споживачами, передають службі фінансового контролінгу інформацію про попит на продукцію, рівень задоволеності клієнтів та ринкові тенденції. Ці дані дозволяють аналізувати ефективність збутової діяльності та коригувати стратегію продажів.

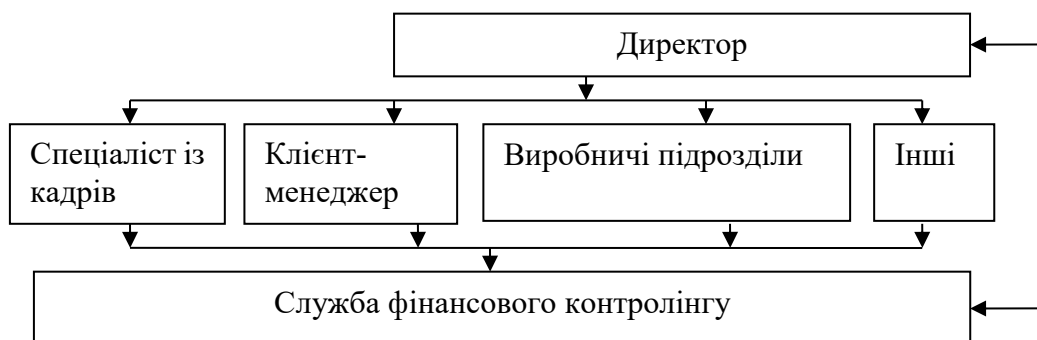


Рис. 3.3 Рух фінансової інформації на підприємстві за пропонованої системи фінансового контролінгу

Джерело: складено автором

Нарешті, інші підрозділи підприємства, такі як відділ логістики, маркетингу, збуту тощо, також надають службі фінансового контролінгу релевантну інформацію зі своїх сфер діяльності. Це забезпечує комплексний погляд на фінансовий стан підприємства та дозволяє приймати зважені рішення. Служба фінансового контролінгу агрегує та аналізує отриману інформацію, застосовуючи сучасні методи фінансового аналізу та моделювання. Вона формує звіти, прогнози та рекомендації, які надаються директору підприємства для стратегічного управління. Директор, у свою

чергу, використовує ці дані для прийняття рішень щодо розподілу ресурсів, інвестицій, ціноутворення та інших ключових аспектів діяльності підприємства.

### Висновки до розділу 3

Підсумовуючи, зазначимо, що в процесі обґрунтування напрямів удосконалення управління фінансовою безпекою ПрАТ «Імпульс» сформульовано такі рекомендації:

- запропоновано шляхи підвищення рівня фінансової безпеки ПрАТ «Імпульс». Формування запасів ПрАТ «Імпульс» на квартальній основі замість утримання їх на період більше року та реінвестування вивільнених 2129,5 тис. грн. в облігації внутрішньої державної позики з середньою дохідністю 17,01% забезпечить компанії додатковий дохід у сумі 362,23 тис. грн. протягом року. Такі зміни дозволять досягти абсолютного типу фінансової безпеки, що супроводжується профіцитом робочого капіталу та короткострокових і довгострокових ресурсів для формування запасів у розмірі 3001,4 тис. грн. Реалізація запропонованого заходу матиме позитивний вплив на рентабельність активів, яка зросте з 0,53% до 6,36%, та рентабельність власного капіталу, що підвищиться з 1,01% до 12,23%, демонструючи покращення ефективності функціонування ПрАТ «Імпульс» та зміцнення його фінансової безпеки;

- розроблено пропозиції щодо удосконалення системи управління фінансовою безпекою ПрАТ «Імпульс». Впровадження служби фінансового контролінгу в ПрАТ «Імпульс» дозволить ефективно управляти фінансовою безпекою підприємства шляхом постійного моніторингу, аналізу та прогнозування ключових фінансових показників. Чіткий розподіл обов'язків між головним фінансовим контролером, спеціалістом поточного моніторингу та спеціалістом планування та бюджетування забезпечить комплексний підхід

до виявлення та мінімізації фінансових ризиків. Налагоджена система руху фінансової інформації від різних підрозділів до служби фінансового контролінгу та далі до директора дозволить приймати обґрунтовані управлінські рішення для забезпечення фінансової стабільності ПрАТ «Імпульс».

## ВИСНОВКИ

У процесі вивчення теоретичних та практичних аспектів управління фінансовою безпекою підприємства в умовах економічної невизначеності сформульовано такі висновки та рекомендації:

1. Розкрито сутність та значення фінансової безпеки підприємства. Фінансова безпека – це стан фінансової системи компанії, за якого рівень ризиків знаходиться на прийнятному рівні, а у випадку їх реалізації у менеджменту наявні реалістичні сценарії нівелювання або мінімізації негативних наслідків. Вона є невід'ємною складовою загальної економічної безпеки підприємства, спрямованою на захист його фінансових інтересів, забезпечення стабільності та ефективності функціонування в умовах динамічного бізнес-середовища.

2. Визначено складові фінансової безпеки підприємства. Фінансова безпека підприємства базується на злагодженій роботі різних складових, таких як безпека розрахунків, оптимальний баланс зобов'язань та активів, прийнятний рівень боргового навантаження та синхронізація грошових потоків. Вчасність сплати податків, платіжна дисципліна дебіторів та достатня рентабельність створюють надійну основу для фінансової стабільності. Компетентне управління фінансами, валютна безпека, захист ринкової вартості активів, достатність оборотного капіталу та мінімізація інфляційних ризиків є невід'ємними елементами комплексної системи фінансової безпеки підприємства.

3. Систематизовано методичні підходи до оцінки показників фінансової безпеки підприємства. Для формування зважених висновків доцільно використовувати кілька таких методів. Серед найважливіших можна вказати метод абсолютних показників, метод відносних показників (індексний метод), метод сценаріїв, експертний метод, метод оцінки варіації фінансових результатів, статистичний метод, метод оцінки стійкості фінансових

результатів, метод оцінки чутливості фінансових результатів, Монте-Карло, метод екстраполяції, кореляційно-регресійний аналіз.

4. Надано організаційно-економічну характеристику підприємства. ПрАТ «Імпульс» – це меблева компанія, яка стикається з фінансово-економічними викликами протягом 2019-2023 рр., що відображається у коливаннях чистого доходу (4507,5 тис. грн. у 2023 році), собівартості продукції (3735,9 тис. грн. у 2023 році) та валового прибутку (771,6 тис. грн. у 2023 році). Підприємство має високий рівень зносу основних засобів (коефіцієнт зносу 0,64-0,83) та зниження ефективності використання активів, про що свідчить зменшення коефіцієнта оборотності запасів з 2,58 до 1,61 обороти. ПрАТ «Імпульс» характеризується нестабільністю джерел фінансування через накопичення непокритих збитків (-1385 тис. грн. у 2023 році) та зростанням поточних зобов'язань, які становили 2976,6 тис. грн. у 2023 році.

5. Проведено комплексний аналіз рівня фінансової безпеки досліджуваного підприємства. Було зафіксовано хиткість фінансової ситуації компанії, про що сигналізують варіації розмірів акціонерного капіталу та резервних фондів, а також брак оборотних активів для створення запасів, який досяг у 2023 році 2352 тисяч гривень. Прибутковість активів відстає від темпів інфляції, тобто спостерігається знецінення власності. При цьому, оборотність дебіторської заборгованості зменшується, породжуючи ризики відтоку капіталу підприємства.

6. Оцінено ймовірність неплатоспроможності підприємства ПрАТ «Імпульс». Сукупний аналіз цього аспекту на основі двофакторної моделі Альтмана, п'ятифакторної моделі Альтмана, моделі Романа Ліса та моделі Спрінгейта вказує на високий ризик банкрутства підприємства протягом аналізованого періоду 2019-2023 років. Значення інтегральних показників за кожною з моделей знаходяться в критичній зоні, що сигналізує про нестійкий фінансовий стан та потенційну загрозу неплатоспроможності. Вагомими проблемами, які обумовлюють негативну динаміку фінансових показників

ПрАТ «Імпульс», є низький рівень ліквідності, збитковість діяльності, надмірна залежність від позикового капіталу та недостатня ефективність використання ресурсів підприємства.

7. Запропоновано шляхи підвищення рівня фінансової безпеки ПрАТ «Імпульс». Синхронізація обсягів запасів ПрАТ «Імпульс» з фактичними потребами виробництва шляхом переходу на квартальне формування запасів та інвестування вивільнених 2129,5 тис. грн. в ОВДП з середньою дохідністю 17,01% забезпечить компанії додатковий дохід у розмірі 362,23 тис. грн. протягом року. Впровадження запропонованих змін дозволить досягти абсолютного типу фінансової безпеки, що характеризується профіцитом робочого капіталу та довгострокових ресурсів для формування запасів у сумі 2509,6 тис. грн. Реалізація заходу матиме позитивний вплив на рентабельність активів, яка зросте з 0,53% до 6,36%, та рентабельність власного капіталу, що підвищиться з 1,01% до 12,23%, відображаючи зростання ефективності діяльності ПрАТ «Імпульс» та покращення його фінансової безпеки.

8. Створення служби фінансового контролінгу є ефективним інструментом удосконалення системи управління фінансовою безпекою ПрАТ «Імпульс», оскільки вона забезпечить постійний контроль фінансового стану, своєчасне виявлення потенційних загроз та розробку стратегій їх нейтралізації. Завдяки оптимальному розподілу функцій між спеціалістами служби та налагодженню ефективної комунікації з іншими підрозділами, буде досягнуто синергетичний ефект в управлінні фінансовими ризиками. Запропонована схема руху фінансової інформації дозволить оперативно отримувати дані від ключових учасників процесу, аналізувати їх та надавати керівництву релевантну аналітичну інформацію для прийняття виважених рішень щодо забезпечення фінансової безпеки ПрАТ «Імпульс».

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Альнаджар, А. Матричний підхід до визначення сутності фінансової безпеки підприємства. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. С.74-79.
2. Ареф'єва, О., Титикало, В., Коваленко, Н. Економічний механізм забезпечення фінансової безпеки підприємств при нестабільності зовнішнього середовища. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*. 2023. №16(32). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/593> (дата перегляду: 21.10.2024).
3. Бірченко, Н. О., Руденко, С. В., Ряснянська, А. М. Обліково-аналітичне забезпечення фінансової безпеки аграрних підприємств. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2022. №13. С.191-197.
4. Богма, О., Медведєва, І. Фінансова міцність як елемент забезпечення фінансової безпеки підприємства. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*. 2022. С.161.
5. Варналій, З. С., Бондаренко, С. М. Фінансова безпека підприємств України в умовах війни та повоєнного відновлення. *Фінансова безпека України: сучасний стан правового регулювання та перспективи розвитку*. 2023. №56. С.106-113.
6. Варналій, З. С., Мехед, А. М. Система фінансової безпеки підприємства: забезпечення функціонування та методи оцінки її ефективності. *Editor coordinator*. 2020. С.38-45.
7. Вітчизняні виробники меблів збільшили частку на внутрішньому ринку - представник галузевої асоціації. URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/954874.html> (дата перегляду: 21.10.2024).
8. Гайдуков, М. О., Шуміло, О. С. Визначення суті поняття фінансова безпека підприємства та загроз для неї. *Бізнес Інформ*. 2021. №3. С.87-93.
9. Гринюк, Н., Докієнко, Л. Фінансова безпека підприємств України. *Scientia fructuosa*. 2021. №136.2. С.79-93.

10. Гріщенко, І., Гринчук, Т. Основні аспекти фінансового планування в системі фінансової безпеки підприємства. *Економіка та суспільство*. 2020. №22. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/61/56> (дата перегляду: 21.10.2024).
11. Для дилерів. URL: <https://impuls-mebel.com/corporate-activity> (дата перегляду: 21.10.2024).
12. Документи звітності Компанії "Імпульс". URL: <https://impuls-mebel.com/corporate-activity> (дата перегляду: 21.10.2024).
13. Дослідження меблевого ринку. URL: <https://uafm.com.ua/struktura-i-rukovodstvo-uam/doslidzhennya-meblevogo-rynku/> (дата перегляду: 21.10.2024).
14. Дохідність ОВДП на первинному ринку, щомісяця. URL: [https://bank.gov.ua/files/OVDP\\_mis.xlsx](https://bank.gov.ua/files/OVDP_mis.xlsx) (дата перегляду: 21.10.2024).
15. Доценко, І. О. Стратегія управління фінансовими ризиками підприємства в процесі формування його фінансової безпеки. *Modern Economics*. 2020. №20. С.73-78.
16. Дробот, Я. В., Корнієнко, І. С. Управління капіталом в контексті забезпечення фінансової безпеки підприємства. *Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету*. 2022. №1(4). С.68-78.
17. Жук, Н. Аналітична оцінка рівня фінансової безпеки підприємств. *Світ фінансів*. 2022. №3. С.165-176.
18. Заїчко, І., Білошкурська, Н. Нормативно-правове та методичне підґрунтя визначення рівня забезпечення і регулювання фінансової безпеки підприємств та держави. *Економіка та суспільство*. 2021. №34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/991/949> (дата перегляду: 21.10.2024).
19. Захарова, Н. Ю., Власенко, О. О., Покотило, М. С. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства. *Сучасні технології управління соціально-економічним розвитком України в умовах глобальних викликів сьогодення*. 2023. С.34-36.

20. Клочко, Т. Фінансова безпека як умова фінансової стійкості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. №23. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/151/145> (дата перегляду: 21.10.2024).
21. Коваль, Н. І., Корніюк, К. В. Забезпечення фінансової безпеки підприємства в умовах війни: проблеми та особливості. *Агросвіт*. 2024. №4. С.152-158.
22. Контакти. URL: <https://impuls-mebel.com/contacts> (дата перегляду: 21.10.2024).
23. Кушнір, І. В. Сутність фінансової безпеки підприємства та методики її дослідження. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2022. №2.14. С.232-236.
24. Марусяк, Н. Л., Бак, Н. А. Фінансова безпека підприємства та загрози її втрати в сучасному економічному середовищі. *Економіка та держава*. 2022. №2. С.109-113.
25. Меблі на замовлення від виробника. URL: <https://impuls-mebel.com/> (дата перегляду: 21.10.2024).
26. Мехед, А. М., Варналій, З. С. Фінансова безпека підприємств в умовах цифрової економіки. *Socio-economic relations in the digital society*. 2021. №3(42). С.55-61.
27. Моргунов, О. А. Особливості забезпечення фінансової безпеки підприємства в умовах воєнного стану. *Актуальні питання фінансової безпеки*. 2023. С.25-27.
28. Новіченко, Л. С., Свирида, О. А. Фінансова безпека підприємства як основа фінансової безпеки держави. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. №4(04). С.27-31.
29. Онищенко, С. В., Глушко, А. Д. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки підприємств у сучасних умовах. *Науковий Вісник Одеського національного економічного університету*. 2023. №7-8(308-309). С.145-154.

30. Пілецька, С., Мягких, І. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємств в умовах економіки знань. *Економіка та суспільство*. 2023. №53. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2640/2558> (дата перегляду: 21.10.2024).
31. Потапюк, І. П., Мазіленко, С. С., Прусова, М. О. Фінансово-економічна безпека як основа безпеки підприємства. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. №2(02). С.156-160.
32. ПРАТ "Імпульс". URL: <https://opendatabot.ua/c/14272771> (дата перегляду: 21.10.2024).
33. ПРАТ "Імпульс". URL: <https://vkursi.pro/card/prat-impuls-14272771> (дата перегляду: 21.10.2024).
34. ПРАТ "Імпульс". URL: <https://www.ukraine.com.ua/uk/egrpou/14272771/> (дата перегляду: 21.10.2024).
35. ПРАТ "Імпульс". URL: [https://youcontrol.com.ua/catalog/company\\_details/14272771/](https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/14272771/) (дата перегляду: 21.10.2024).
36. Приватне акціонерне товариство "Імпульс". URL: <https://clarity-project.info/edr/14272771/finances> (дата перегляду: 21.10.2024).
37. Пузаненко, І. В., Гасій, О. В. Сутність поняття фінансової безпеки підприємства. *Наука і молодь у XXI сторіччі*. 2022. С.131-134.
38. Ринок меблів в Україні: як змінилися тенденції в умовах повномасштабної війни. URL: <https://it-rating.ua/rinok-mebliv-v-ukraini-yak-zminilisya-tendentsii-v-umovah-povnomasshtabnoi-viyni> (дата перегляду: 21.10.2024).
39. Ситник, Н. С., Бацман, І. В. Оцінка рівня фінансової безпеки підприємства (на прикладі підприємства ТзОВ «Уніплит»). *Галицький економічний вісник*. 2023. №82.3. С.98-105.

40. Стан меблевої галузі України під час війни. URL: <https://uafm.com.ua/stan-meblevoyi-galuzi-ukrayiny-pid-chas-vijny/> (дата перегляду: 21.10.2024).

41. Товпик, Д. В., Дем'янчук, О. І. Теоретичні положення фінансової безпеки як складової економічної безпеки підприємства. *Modern economics*. 2022. №36. С.137-142.

42. Український ринок меблів. URL: [https://kotly\\_opalennya.tilda.ws/page5143130.html](https://kotly_opalennya.tilda.ws/page5143130.html) (дата перегляду: 21.10.2024).

43. Химич, І. Г., Винник, Т. М., Константюк, Н. І., Тимошик, Н. С., Юрик, Н. Є. Фінансова безпека підприємства як антикризовий метод управління. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*. 2021. №25. С.153-159.

44. Шалигіна, І. В., Рибіна, Л. О. Підтримка фінансової безпеки підприємств аграрного бізнесу в період їх адаптації до сучасних реалій. *Гроші, фінанси і кредит*. 2023. №71. С.259-264.

45. Юрій, Е. О. Фінансовий моніторинг як інструмент забезпечення фінансової безпеки підприємства. *Гроші, фінанси і кредит*. 2022. №65. С.176-183.